

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز سه شنبه (۱۴) آذرماه ۱۳۵۱

فهرست مطالب:

- ۷- تقدیم لایحه منشور کنفرانس اسلامی به وسیله آقای دکتر تاجبخش معاون وزارت امور خارجه .
- ۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به لایحه اصلاح قانون ثبت اسناد و املاک مصوب سال ۱۳۱۰ و قانون اشتباهات ثبتی و اسناد معارض مصوب سال ۱۳۳۳ و ارسال به مجلس سنا .
- ۹- تقدیم لایحه قانون بیمه های اجتماعی بوسیله آقای دکتر مجیدی وزیر کار و امور اجتماعی .
- ۱۰- اعلام وصول و قرائت سه نامه مربوط به لایحه قانونی از مجلس سنا .
- ۱۱- اعلام وصول و قرائت دو نامه رسیده از دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات .
- ۱۲- تقدیم لایحه اصلاح قانون مربوط به ارتقاء درجه سرجوخه های ارتش بگروه بان سومی بوسیله آقای قوام صدیقی وزیر مشاور .
- ۱۳- ختم جلسه .

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .
- ۲- بیانات قبل از دستور آقایان : اولیاء شیرازی دکتر نایبی - مهندس پروشانی و دکتر زهرائی .
- ۳- تصویب صورت جلسه قبل .
- ۴- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کشور راجع به لایحه الحاق یک تبصره بقانون تأسیس شرکت واحد اتوبوسرانی در شهرها مصوب بهمن ماه ۱۳۳۱ و ارسال به مجلس سنا .
- ۵- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون راه راجع به لایحه الحاق یک ماده و یک تبصره بقانون ایمنی راهها مصوب ۱۳۴۹/۴/۷ و ارسال به مجلس سنا .
- ۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون امور خارجه راجع به لایحه اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران به میثاق بین المللی حقوق اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی و ارسال به مجلس سنا .

مجلس ساعت نه صبح بریاست آقای مهندس عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه آقایان :

غائبین مریض :
 مهندس اردلان - دکتر امامی خوئی - بختیار بها - پرویزی - پروین - مهندس خسروی - مهندس رهبر - کریم بخش سعیدی - دکتر فضل الله صدر - مهندس عطائی -

اولیاء - اولیاء شیرازی - ایلخانی پور - دکتر بحیی بهبهانی - پیرزاده - جوانشیر - دکتر سعید حکمت ذوالفقاری - ضیاء رضوی - زهتاب فرد - سعادت فرد -

فردونفر - دکتر کفائی - دکتر مشایخی - مهرزاد - دکتر ناوی - خانم اقبال .

۲ - بیانات قبل از دستور آقایان : اولیاء شیرازی - دکتر نایبی - مهندس پروشانی و دکتر زهرانی

رئیس - نطق‌های قبل از دستور را شروع میکنیم آقای اولیاء شیرازی تشریف بیاورید .

اولیاء شیرازی - گشایش اطاق انتخابی اصناف تهران که روز سه‌شنبه هفتم آذرماه ۵۱ با پیام عمیق و حکمیانه شاهنشاه آریا مهر و عنایات مخصوص رهبر انقلاب ایران به جامعه اصناف صورت پذیرفت بعنوان يك رویداد بزرگ در تاریخ انقلاب عمیق اجتماعی ایران ثبت خواهد شد .

فعالیت اطاق اصناف در شرایطی آغاز میگردد که اولین دهه انقلاب سپید خاتمه می‌یابد و ما برای اجرای برنامه عظیم عمرانی پنجم آماده میشویم .

رویدادها و حوادث انقلابی دهسال گذشته اقتصاد کشور ما را در آنچنان وضعی قرار داده است که ایجاد سیستمی برای تمرکز امور اصناف اجتناب ناپذیر بود .

یقیناً گشایش اطاق اصناف پیش از آنکه بخش عظیم تولیدات کشاورزی از قید رژیم فئودالیت آزاد شود و قبل از آنکه تولیدات صنعتی از قدرت کافی برخوردار گردند لازم و کارآمد و مؤثر نبود . چرا که قطب توزیع لامحاله میباید چنان حجمی از کالا و خدمات را برای عرضه در اختیار میداشت که تمرکز توزیع را در سیستم خاص ایجاد کند .

دهسال تحرك عمیق اجتماعی و اقتصادی آنچنان توسعه‌ای را پدید آورده است که امروز عوامل اصلی و اساسی بخش توزیع یعنی جامعه اصناف بزرگترین گروه شهرنشینان ایران را ترکیب کرده و در ردیف مؤثرترین عوامل اقتصادی ایران قرار گرفته‌اند (صحیح است) .

اینک اصناف در قیاس با گروهها و عوامل شهری از خصوصیات خاص خود برخوردارند و این خصوصیات برتری انکارناپذیر آنها را در کلیه معادلات مربوط به اقتصاد برنامه‌ای ایران بنحوی محسوس و آشکار متجلی ساخته است . برای اثبات تأثیر انکارناپذیر جامعه

اصناف در کلیه معادلات اقتصادی دلایل بسیار میتوان ارائه کرد و وجوه برتری اصناف بر سایر عوامل و گروههای شهری بیاری ارقام و اعداد نمودار و محسوس است . اصناف بزرگترین قطب توزیع کننده شهری هستند و در ارتباط با بخش مصرف حلقه میانی را در يك ارتباط پیوسته ترکیب کرده‌اند و از سویی بدلیل آنکه بزرگترین گروه شهرنشینان ایران را تشکیل میدهند لامحاله بزرگترین گروه مصرف کننده نیز هستند .

بیشترین سهم سرمایه‌های ملی در واحدهای صنعتی تمرکز یافته است و این سرمایه در مقام برابری با قدرت واحدهای تولید صنعتی ارزشی چند برابر میباید زیرا اصناف سوای در اختیار گرفتن مالکیت تولیدات صنعتی تمرکز اوراق تولیدات کشاورزی و خدمات شهری را نیز بخود اختصاص داده‌اند .

قدرت اشتغال اصناف به نسبت واحدهای بزرگ صنعتی از ظرفیت قابل توجهی برخوردار است . چنانکه طی اجرای برنامه عمرانی پنجم اصناف تنها در تهران بالغ بر دو بیست و پنج هزار شغل تازه ایجاد خواهند کرد . توجه میدهم که سال جاری بالغ بر ده هزار واحد صنعتی جدید در تهران دایر میشود و ضریب رشد تعداد این واحدها را اگر نسبت به افزایش قدرت خرید و نیاز مردم به انجام خدمات يك چهارم حساب کنیم و شماره کارکنان هر واحد صنعتی را حداقل سه نفر بحساب آوریم ارقام حاصل خود گویای قدرت انکارناپذیر اصناف در زمینه امر اشتغال طی برنامه‌های عمرانی پنجم و ششم خواهد بود .

کنترل نظام قیمتها صرفاً میباید از موضع اصناف مورد عمل قرار گیرد و میدانیم که نظام قیمتها محور تجربی و عامل اساسی در تعیین نرخ رشد اقتصادی مملکت هستند .

هر چه رشد اقتصادی ایران موجبات رفاه بیشتر و افزایش سطح زندگی را فراهم کند ارزشهای عظیم اصناف محسوس تر خواهد شد و خدمات مکانی شایسته‌تر در زندگی گروههای شهرنشین بدست خواهد آورد . چنانکه در غنی‌ترین ممالک صنعتی عالم نیز اصناف متشکل‌ترین و مؤثرترین گروه را تشکیل میدهند گشایش

اطاق اصناف تهران که در هفته گذشته صورت پذیرفت امکان تمرکز نیروهای صنعتی را در يك سیستم دمکراتیک فراهم کرده و مرحله اول اجرای قانون مترقی نظام صنعتی را تحقق بخشیده است (صحیح است) .

طرح برنامه‌ای جامع برای بهره‌گیری از نیروی اصناف یقیناً نقطه عطفی در رویدادهای انقلابی پدیدار خواهد ساخت و متقابلاً اصناف را نیز از مواهب تازه‌ای برخوردار میسازد .

اصناف در برابر خدماتی که ملزم به انجام آن شده‌اند یقیناً حقوق تازه‌ای کسب خواهند کرد . این حقوق شامل تأمین انواع خدمات بهداشتی - فرهنگی - آموزشی - ورزشی - تفریحی - استفاده از بیمه‌های درمانی - بیمه‌های حوادث - بیمه‌های عمر - بازنشستگی و بطور اعم برخورداری از زندگی بهتر است .

قانون نظام صنعتی که با کمک نمایندگان مجلسین بخصوص فراکسیون پارلمانی حزب پاسدار انقلاب از تصویب گذشت مزایا و مواهب تازه‌ای برای اصناف مقرر داشته و اطاق اصناف مکلف به تأمین این مزایا شده است . طرحهای متعدد و برنامه‌های بررسی شده‌ای که برای تأمین مسکن اصناف و ایجاد تعاونیهای تولید - توزیع و مصرف صنعتی وسیله اطاق اصناف تدوین خواهد شد در اجرای همین تکلیف قانونی است (احسن است) .

نطق جامع آقای هویدا نخست وزیر در مراسم گشایش اطاق اصناف وضع دولت و انتظارات مردم را در قبال اطاق اصناف کاملاً روشن ساخته است .

اطاق انتخابی اصناف با استفاده از رهنمودهای شاهنشاه آریا مهر ملزم گردیده که نسبت بانجام تکالیف قانونی خود در قبال مصرف کنندگان و جامعه اصناف قاطع - سریع - و مصمم عمل کند استفاده از تجارب عملی و عوامل کارآمد و روشهای نوین و ابزار دستهای مدرن و دوری جستن از کاغذبازی و مجامله و دفع الوقت از سوی اطاق انتخابی اصناف تهران اجتناب ناپذیر است زیرا شرایط خاص انقلابی ایران و تحرك سریع اقتصادی در آغاز دومین دهه سازندگی تعلل و سستی و رکود در قطب توزیع را نمیتوانند تحمل کند . در اجرای این وظیفه حساس و خطیر بر عموم عوامل و عناصر دستگامها و مردم

فرض است که اصناف و اطاق انتخابی آنها را با استفاده از تمامی امکانات پاری دهند . اصناف کشور ثابت کرده‌اند که هر واحد صنعتی يك سنگر مستحکم برای دفاع از رژیم شاهنشاهی و میراثی ملی و تمامیت ارضی و ثروتهای انقلابی ایران زمین است و سعی دارند وظیفه پاسداری از انقلاب را بنحو احسن انجام دهند . میباید این سنگرها را بیش از پیش تقویت کرد و استحکامات صنعتی را برای دفاع از مبانی انقلابی مملکت قدرت تازه‌ای بخشید . قانون نظام صنعتی بدلیل حقوق معنوی و مواهب مادی ویژه‌ای که برای جامعه اصناف در نظر گرفته است غرور تازه‌ای به عناصر صنعتی و خانواده‌های آنها بخشیده و هیجان ناشی از این غرور را در صدها هزار خانوار صنعتی اکنون میتوان بوضوح دید . بی دلیل نیست اگر گشایش اطاق اصناف که مورد انتظار صدها هزار فرد صنعتی و میلیونها نفر اعضای خانواده آنها بوده بعنوان اولین ثمره اجرای قانون نظام صنعتی با استقبال شایان این گروه عظیم روبرو میگردد . جامعه اصناف در برابر مراجع و عنایات خاص شاهنشاه احساس سپاس و حق شناسی دارند و از دولت آقای هویدا که مجری شایسته و خدمتگزار صدیق شاهنشاه است و حزب ایران نوین حزب پاسدار انقلاب بخاطر فراهم ساختن مقدمات لازم برای گشایش اطاق اصناف احساس امتنان دارند . تحقیقاً با توجه بمطالبی که جناب آقای نخست وزیر هنگام افتتاح اطاق اصناف بیان کردند و با اطلاع از برنامه‌های اطاق اصناف میباید در آینده‌ای نه چندان دور انجام يك تحول اساسی در روابط اجتماعی را انتظار داشت .

این تحول ناشی از تحرك يك سیستم انتخابی و قدرتمند بنام اطاق اصناف تهران است .

دورنمایی که حرکت و فعالیت این اطاق ترسیم میکند شامل اسکان هزاران فرد صنعتی در خانه‌های تحت مالکیت آنها - برخورداری میلیونها نفر از اعضای جامعه اصناف و کارگران واحدهای صنعتی از انواع بیمه‌های اجتماعی و مصونیت سرمایه‌های مادی و انسانی اصناف و کارگران آنها در برابر حوادث - بازنشستگی - بیماری و هر بلیه نگران کننده دیگر است . اطاق اصناف میباید برای توزیع ارزاق و کالاهای مصرفی استاندارد ای اطمینان بخش

فراهم آورد و توسعه بسته بندی کالا را مورد اجراء قرار بدهد - باگران فروشی و فرصت طلبی پاره‌ای صنفی نماها شدیداً مبارزه کند - نظام قیمت‌ها را تحت کنترل بگیرد - تبلیغات گمراه کننده را برای فروش کالا های مصرفی به نظم منطقی در آورد و بطور کلی روابط بهتری متکی بر رعایت حقوق و احترام متقابل مابین کاسب و مشتری و عرضه کننده و متقاضی فراهم سازد .

تحقیقاً باتوجه بشاخه های وسیع فعالیت اطاق اصناف ووظایف خطیری که قانوناً عهده دار انجام آن شده است میباید قبول کنیم که جامعه اصناف نقشی حساس و حیاتی در حرکت انقلابی مملکت بعهد گرفته اند و در مرحله تمدن بزرگ و طی اجرای برنامه های عمرانی پنجم و ششم این نقش همواره بزرگتر و حساس تر میشود .

اطمینان دارم که اصناف در راه انجام وظایف انقلابی خود و برای رسیدن به آرمانهای مورد نظر شاهنشاه نیازمند همکاری کلیه سیستم ها و عناصر اجتماعی هستند . امید آنکه در جریان حرکت تازه خود از سوی تمامی نیروها صمیمانه یاری شوند (احسن - احسن) .

رئیس - آقای دکتر ناییب فرمائید .
دکتر ناییب - جناب آقای رئیس - همکاران

محترم بطوریکه استحضار دارند امروز روز چهاردهم آذر بنام روز ویژه جمعیت و بهداشت و تنظیم خانواده اعلام گردیده است و اختصاص روز خاص برای این امر خود مبین اهمیت است که مسئولین امر و مقامات بهداشتی از دیدگاه مصالح ملی برای این مسئله بزرگ و حیاتی قائلند .

همکاران محترم استحضار دارند که رشد شدید جمعیت نه تنها در محدوده مملکت مابلیکه در کادر جهانی مسئله ای بس مهم و جدی می باشد چه بر رسیها و مطالعات نشان داده است که جمعیت جهان هم اکنون بارشده معادل ۱/۸ درصد در سال افزایش می یابد و مفهوم چنین رشدی این است که جمعیت جهان با این سیر صعودی در سال ۲۰۰۰ میلادی در حدود هفت میلیارد و در سال ۲۱۰۰ قریب ۳۵ میلیارد خواهد بود و برای اینکه بعظمت چنین

افزایش بی بپریم کافی است بدانیم که مقارن میلاد مسیح جمعیت جهان فقط ۳۰۰ میلیون نفر بوده و در ۲۵۰ سال قبل ۵۰۰ میلیون نفر و فقط در یکصد و پنجاه سال اخیر یکبار به حدود ۳۴۰۰ میلیون نفر رسیده است و عبارت دیگر اگر در سال ۱۷۰۰ میلادی ۱۷۸ سال لازم بوده است تا جمعیت جهان دو برابر گردد این مدت در سال ۱۸۰۰ میلادی ۱۵۴ سال و در سال ۱۹۶۰ میلادی ۴۱ سال بوده و هم اکنون قریب سی سال لازم است که جمعیت بدو برابر افزایش یابد و در سال ۲۰۰۰ میلادی فقط ۲۳ سال طول خواهد کشید که جمعیت مضاعف شود .

علت چنین افزایش عجیب بی شک کاهش میزان مرگ و میر می باشد زیرا اگر مثلاً در کشور ما در سالهای گذشته و قبل از انقلاب نبودن داروهای مؤثر برای درمان امراض عدم دسترسی به طبیب و دارو - مشکل ارتباط بین شهرها پائین بودن استانداردها بهداشت محیط از قبیل غیر بهداشتی بودن آب مشروب و غیره - کم بودن نسبت افراد تحصیل کرده - بروز همه گیری ها و شیوع بیماریهای واگیر - عدم اجرای واکسیناسیون ها و عدم امکان مبارزه با بسیاری از بیماریها و بدی تغذیه و غیره باعث مرگ و میر خارق العاده کودکان و نوزادان میشد هم اکنون بابه روی از ثمرات پیشرفت های اجتماعی و بهداشتی و فرهنگی که انقلاب ایران بارمغان آورده است روز بروز از تعداد مرگ و میر کاسته می شود و با ثابت ماندن مولد افزایش جمعیت چشمگیر تر می گردد علی الخصوص که در ده ساله انقلاب بنا باظهار جناب آقای وزیر بهداشتی بحد متوسط طول عمر در کشور ما ده سال افزوده شده است و با این ترتیب در حالیکه افزایش جمعیت در برخی از ممالک کمتر از یک درصد می باشد میزان رشد جمعیت در کشور ما در حدود ۳ درصد است و با این ترتیب حتی کمتر از سی سال لازم است که جمعیت ایران دو برابر شود و تصدیق میفرمایند که چنین آهنگ سریع افزایش و رشد جمعیت چگونه می تواند تأثیرات نامطلوب در رشد و توسعه اقتصادی مملکت بجا بگذارد و زحمات لازم برای تأمین رشد درآمد سرانه و در نتیجه بهبود زندگی افراد جامعه را دو چندان سازد و نیز جوانی روز افزون جمعیت کشور چه بار سنگینی از تلاش

و مجاهدت را برای تربیت و تحصیل و تأمین زندگی آنها بدوش مسئولین امر میگذارد و چسان خانواده هارا از انجام رسالتی که در تأمین نیازهای مادی و معنوی و تحصیلی و تربیتی فرزندان خود دارند بازمی دارد . و لذا جای نهایت تشکر و خوشوقتی است که در برنامه های عمران و پیشرفت مملکت توجه بمسئله جمعیت و تنظیم و بهداشت خانواده جای مهمی اشغال نموده است و بدیهی است که دولت و مقامات بهداشتی باید روز بروز گامهای بلندتری در راه تحقق هدفهای این برنامه مهم که رسیدن به رشدی در حدود یک درصد است بردارند و بی گمان باید اعتراف کرد که اقدامات انجام یافته در راه نیل باین هدف مشکل گرچه موفقیت های شایانی بدست آورده تا حد زیادی باموانع روبرو بوده است و اکنون با روشنی که در افکار و اذهان نسبت با اهداف این برنامه ایجاد شده و استقبال که بعمل آمده است بجاست که قدمهای بعدی با شهامت بیشتر و سرعت و قاطعیت افزونتری برداشته شود (صحیح است) .

و با بالابردن سن قانونی ازدواج موضوع ماده ۱۰۴۱ قانون مدنی و ایجاد طرق علمی و قانونی لازم برای اجتناب از باروریهای ناخواسته و نیز با کوشش روز افزون در آگاهی مردم و تشویق آنان برای محدود ساختن موالیدو تشریح مشکلات اقتصادی و اجتماعی که زیسادی تعداد کودکان بهمراه می آورد مجاهدت گردد تا این رشد موفقاته بمعیار مطلوب برسد (صحیح است) بخصوص که تجربه نشان داده است که هرچه تکامل فکری جامعه افزونی گیرد از سرعت افزایش نفوس کاسته می شود و بالارفتن سطح زندگی و استفاده زیادتر از مواد پروتئینی موجب کاهش میزان باروری و لذا ولادت می گردد و این خود آن چیزی است که انقلاب ایران بخودی خود برای مردم مابالارفتن توان اقتصادی و افزایش درآمد سرانه ایجاد کرده است و می کند و لذا حل مشکل را آسانتر می سازد و بنده بالاخص با استظهار باین زمینه مناسب توفیق مجربان این برنامه را آرزوی کنم و فعالیت و مجاهدتشان را می ستایم (احسن) .

موضوع دیگری که لازم دانستم بعرض سیاحت مقدس مجلس شورا برسانم ابراز تشکر و خوشوقتی از

اجرای طرحهای عمرانی است که بیرکت انقلاب ایران و در ظل توجهات شاهانه در سراسر مملکت و از جمله در حوزه انتخابیه بنده انجام یافته و می یابد در طول شش ماهه اخیر در شهر اردبیل ساختمان ماکروویو پایان یافته و هم اکنون کابل کشی و نصب وسایل فنی ادامه دارد و امیدوار است که با تسریعی که قطعاً بعمل خواهد آمد بزودی ارتباط مستقیم اردبیل و تهران دایر شود و وضع نامناسب فعلی این خط پایان یابد و نیز ساختمان مرکز رادیو تلویزیون اردبیل آغاز و هم اکنون بسرعت ادامه دارد که قطعاً با شروع بکار آن نیز قدمی مهم در راه پیشرفت فکری و روحی مردم برداشته خواهد شد و افکار عمومی بهتر و بیشتر با مسائل جهانی و مملکتی آشنا خواهد گردید . ساختمان اساسی راه بستان آباد اردبیل تا سراب پایان یافته و نقشه برداری بمنظور تغییر مسیر گردنه صائین نیز انجام شده است و بنده از جناب آقای وزیر محترم راه استدعا می کنم که طبق وعده ای که داده اند دستور فرمایند کار و انتشار آگهی مناقصه و تهیه مقدمات اجرای این طرح که کابوس گردنه صائین را برای همیشه از بین خواهد برد تا پایان سال جاری انجام پذیرد تا از آغاز سال ۱۳۵۲ عملیات ساختمانی آن شروع گردد و بدین ترتیب موجبات ارتباط مطمئن اردبیل و تبریز و اتصال اردبیل بجاده ترانزیتی تبریز تهران که اثری اجتناب ناپذیر در بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی اردبیل خواهد داشت تأمین گردد و همچنین در موضوع راه آستارا اردبیل از وعده کتبی وزارت راه مبنی بر آغاز آن در برنامه پنجم و در حد اول اولویتها اتخاذ سند می کنم و خواهشمندم که بلافاصله و در اولین فرصت راه سازی این راه ارتباطی زیبا و مهم که طبیعی ترین طریق ارتباطی گیلان و آذربایجان است شروع شود و مردم آذربایجان بتوانند با استفاده از آن در کمترین مدت بکرانه های دریای خزر راه یابند و از مواهب توریستیک و پزشکی آن بهره مند گردند اسفالت راه اردبیل و مغان که وابستگی مسلم و انحصاری اقتصاد اردبیل و مغان و زیادی ترافیک آن و نیز اجرای طرحهای عمرانی مهم در مغان آن را لازم و اجتناب ناپذیر ساخته است سومین نقضاتی بنده است و در این مورد اظهار نظری از انجمن شهر اردبیل نیز رسیده

است که تقدیم مقام معظم ریاست می‌کنم و امیدوارم با انجام این طرح‌های راه سازی و اجرای طرح بزرگ توریستی سرعین که در برنامه چهارم عمرانی نیز منظور ولیکن تاکنون با وجود علاقه شخص جناب آقای نخست وزیر و مسئولین امر صورت عمل بخود نگرفته است همه مردم کشور بتوانند از زیباییهای طبیعی و آبهای معدنی این منطقه سرسبز و خرم استفاده نمایند و مردم شهر و منطقه، نیز از مواهب اجرای این طرحها بیش از پیش متمتع شوند و دست در دست فرد فرد هم میهنان خود و در پشت سر شاهنشاه بزرگ خویش موقفانه بسوی مرزهای تمدن بزرگ ایرانی گام بردارند انشاء الله (احسن).

رئیس - آقای مهندس پروشانی بفرمائید.

مهندس پروشانی - با اجازه مقام ریاست و خانمها و آقایان نمایندگان محترم وظیفه خود میدانم پیرامون مکتب سازنده و مقدس پیشاهنگی مطالبی بعرض برسانم.

مقدمتاً موقع رامنتمن شمرده تبریکات صمیمانه و خالصانه پیشاهنگان دختر و پسر - مریبان - کارکنان و اعضاء شورا - کمیته‌ها و انجمنهای طرفداران تربیت پیشاهنگی را بمناسبت دهمین سال انقلاب شاه و مردم که مقارن با بیستمین سال پیشاهنگی ایران است به پیشگاه فرخنده شاهنشاه آریامهر ریاست عالیه پیشاهنگان ایران و علیا حضرت شهبانوی گرامی و والا حضرت ولایتعهد محبوب عرضه بدارم (احسن) و بسیار مسرورم که با نهایت افتخار باستحضار برسانم در مدت بیست سالی که از نهضت عظیم پیشاهنگی میگذرد جمع زیادی از فرزندان برومند این آب و خاک در لباس افتخار آفرین پیشاهنگی منشاء خدماتی مؤثر بکشور عزیزمان بوده و جسم و روح خود را از تعلیماتی که در سراسر جهان یکی از مناسبترین و صحیحترین روش تربیتی شناخته شده بهره‌مند نموده، آئین راستی و درستی را فرا گرفته‌اند و برای خدمت در محیطی که بآن تعلق دارند آماده شده و میشوند (صحیح است). پیشرفت و خدمت آنها به اندیشه درست و اعتقاد صحیح محدود نمیشود بلکه با روحی سرشار از مهر شاه و عشق بوطن مهارتها و فنی که

برای یک انسان کامل و واقعی لازم است می‌آموزند و از لحاظ نیروی انسانی و تهذیب اخلاق برای آینده درخشان‌تر مجهز میشوند مسلم است که اساس انقلاب اجتماعی ایران بنا بفرموده شاهنشاه متکی به مکتب سازنده و مقدس پیشاهنگی است که دارای ارزشهای بس معنوی و ریشه افکار فلسفی و فرهنگی و تمدن کهن و باستانی ایران میباشد (صحیح است احسن).

نقش مؤثر دختران و پسران پیشاهنگ با وقوف کامل انسانی و ملی در دهه اول انقلاب چشمگیر و ارزنده بوده و امید فراوان داریم در دهه دوم انقلاب وظایف میهنی خود را با سطحی متناسب و با توسعه همه جانبه و وسیعتر ایفاء نمایند.

تلاشی که جامعه پیشاهنگان ایران بمناسبت سال بین المللی کتاب در گردآوری کتاب برای کارگران و دهقانان کشور مبذول داشته و میدارند در خور تقدیر است و در هفته کارنیک از کارهای فردی - جوخه‌ای - رسدی - دسته‌ای غیر از این انتظاری نمیرفت (صحیح است).

در آغاز بیستین سالگرد نهضت نوین تربیت پیشاهنگی پیام پر مغز و معنی و گرانبهای شاهانه بدین مناسبت که روشنی بخش اجتماع دیروز پیشاهنگان بود برنامه کار کلیه پیشاهنگان در دهه دوم انقلاب معین و مشخص گردید و از اینکه خدمات و فعالیتهای سازمان پیشاهنگی در گردآوری یک میلیون کتاب و غرس نهال مورد عنایت خاص و عطوفت ذات اقدس شهرباری قرار گرفت جمله پیشاهنگان کشور غرق در سرور و شادمانی و کلیه سپهرستان مفتخر و مباهمی گردیدند و اینک از خداوند متعال سئلت دارد شاهنشاه مفخم مارا در کنف حمایت خود سلامت و پایدار نگاه دارد و آرزو مندیم خدمات ملی و انسانی جمیع پیشاهنگان کشور در دهه دوم انقلاب بنحوی باشد که موجب رضای خاطر خطیر شاهانه واقع گردد (احسن، احسن).

رئیس - آقای دکتر زهرائی بفرمائید.

دکتر زهرائی - بنام پروردگار بکتا و بنام نامی شاهنشاه آریامهر

ریاست محترم مجلس شورای ملی - نمایندگان محترم بنا بر دعوت آقای حمید زاهدی رئیس محترم دانشگاه تبریز، اعضای کمیسیون علوم

و آموزش عالی در خدمت جناب آقای مهندس ریاضی ریاست معظم مجلس شورای ملی از تاریخ ۹ آذرماه بمدت دوازده روز بترتیب از دانشکده های کشاورزی - آزمایشگاه هیدرولیک و آبیاری دانشکده علوم تربیتی دانشکده ادبیات و علوم انسانی - دانشکده فنی دانشکده پزشکی و دانشکده علوم داروئی و آزمایشگاهی - مرکز پزشکی پهلوی - مرکز جراحی قلب - آموزشگاه عالی پرستاری - بیمارستان فرمانفرمائیان و کاخ جوانان شهرستان تبریز و مرز عمده نمونه خلعت پوشان باز دید بعمل آوردند دانشکده تبریز در سال ۱۳۲۶ بفرمان مبارک اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر رهبر فرهنگ گستر ملت ایران تأسیس گردید و با تأسیس دانشکده ادبیات و پذیرفتن کمتر از ۸۰ دانشجو در بیستم آبانماه ۱۳۲۶ آغاز بکار آموزشی نمود و در ۲۶ آبانماه همانسال دانشکده پزشکی نیز افتتاح گردید.

دانشگاهی که با ۷۷ دانشجو آغاز بکار نمود در طی ۲۵ سال، در دوران زرین آریامهر و بخصوص در طی دوران انقلاب شاه و ملت با الهام از اندیشه‌های تائناک رهبر دانش پرور و پرچمدار پیکار بایی سواد در جهان، آنچنان بسط یافته که با توجه به افزایش دانشجویان به نسبت ۲۳٪ سال تحصیلی قبل، هم اکنون در آستانه دهمین سالگرد انقلاب پیروز و ثمر بخش شاه و مردم دارای ۹۸۵۸ دانشجو در ۷ دانشکده روزانه و یک دوره لیسانس شبانه و دو آموزشگاه عالی و فوق لیسانس بوده (۱۰۸۲ دختر و ۵۷۷۶ پسر) و ۷۱۲۴ نفر (۱۶۰۹ دختر و ۶۰۱۵ پسر) در رشته‌های گوناگون دانشگاهی تاکنون فارغ التحصیل داشته است.

دانشکده پزشکی در سال ۱۳۲۷ بفرمان مطاع شاهنشاه آریامهر تأسیس وهم اکنون با احتساب دوره تخصصی دارای ۸۰۰ دانشجو بوده (۷۷ دختر و ۷۲۳ پسر) و تاکنون ۱۴۴۴ نفر پزشک فارغ التحصیل گشته‌اند. روش جدید وزارت علوم و آموزش عالی در راه استفاده از کادر علمی دانشگاهها جهت هم آهنگی و پیشرفت دانشگاهها و تشکیل شوراهائی نظیر شورای آموزش پزشکی و تخصصی برای امتحانات تخصصی رشته‌های پزشکی در سراسر کشور و برنامه ریزی در پیشرفت امور پزشکی نهایت اهمیت را داشته و بسیار ارزنده است.

دانشکده داروسازی - در سال ۱۳۲۷ تأسیس و

هم اکنون دارای ۳۵۷ دانشجو (۸۵ دختر و ۲۷۲ پسر) بوده و ۲۹۵ نفر فارغ التحصیل گشته‌اند.

از آموزشگاه عالی مامائی تبریز ۲۲۳ نفر ماما فارغ التحصیل گشته و ۱۶۱ نفر پس از طی دوران تخصص سه ساله پرستاری کلاسهای تخصصی یکساله مامائی را بپایان رسانیده‌اند.

آموزشگاه عالی پرستاری ۱۷۹ فارغ التحصیل و آموزشگاه پرستاری ۳۷ فارغ التحصیل داشته و آموزشگاه عالی پرستاری دانشگاه تبریز در حال حاضر دارای ۱۳۴ دانشجو در رشته پرستاری و B.S پرستاری میباشد (۱۰۲ نفر و ۳۲ نفر بترتیب). هر چه بیشتر مردم آموزش پرستاری و مددکاری اجتماع و بویژه مریبان و بازبینان بهداشتی و بهسازان محیط که در صنف مقدم خدمات بهداشتی و درمانی قرار دارند یادآوری مینماید.

از مرکز جراحی قلب وابسته به مرکز پزشکی پهلوی، اطاق عمل - وسائل الکترونیکی و تجهیزات مربوط به احیای بیماران - روش نشان دهنده حرکات و نامرتبیهای اتفاقی قلبی با مدار بسته تلویزیونی باز دید بعمل آمد و آمارهای مربوط به تعداد انواع بیماران عمل شده و بیماران بستری نمودار بارزی از پیشرفت جراحی قلب در ایران میباشد و در صورت گسترش بخش مذکور و یابخشهای مشابه به آن در کشور بیماران مربوط نیاز می‌بمبارت بخارج از کشور برای انجام اعمال جراحی های مشابه را خواهند داشت.

دانشکده فنی دانشگاه تبریز که در سال ۱۳۳۷ تأسیس گردیده هم اکنون دارای ۸۴۲ دانشجو بوده و یکی از مجهزترین دانشکده‌های فنی کشور می‌باشد، از تجهیزات مختلفه و ماشین آلات و دستگاههای فنی و کارگاههایی که بشازگی آماده بهره برداری گشته است و همچنین دستگاههای شمارگر الکترونیکی که از مظاهر ارزنده تکنولوژی عصر حاضر است - کتابخانه - آزمایشگاهها - ورستوران دانشجویان باز دید بعمل آمد.

باتوجه به صنعتی شدن کشور و هم آهنگ ساختن برنامه‌های آموزشی بنیاز جامعه پیشروی ایرانی و اجرای قطعنامه چهارمین کنفرانس ارزیابی انقلاب آموزشی ۴۰۳ نفر بر تعداد دانشجویان فنی و حرفه‌ای در سال جاری با افزایش ۷۰٪ نسبت به سال قبل، افزوده شده است که طبق برنامه منظمی ادامه خواهد داشت. (اینده شامل

۱۴۶ نفر در راه و ساختمان، ۱۱۳ نفر در رشته برق، ۱۷۸ نفر در رشته مکانیک و ۶۲ نفر در رشته تولید و صنعت و ۲۱ نفر در رشته نساجی میباشند.

دانشکده ادبیات که با ۷۷ دانشجو آغاز بکار نمود و اکنون دارای ۸۲۵ دانشجو (۲۴۲ دختر و ۵۸۳ پسر) بوده دارای ۹ دوره لیسانس در رشته های مربوط و یک رشته فوق لیسانس می باشد که این دانشکده دارای وسایل آموزشی الکترونیکی رادیو تلویزیونی بامدار بسته میباشد که بسیار پیشرفته بوده و مورد توجه قرار گرفت.

دانشکده علوم در سال ۱۳۳۹ تأسیس و اکنون دارای ۷۳۶ دانشجو (۷۸ دختر و ۶۴۸ پسر) می باشد از تالار خواجه رشیدالدین فضل الله این دانشگاه که با گنجایش ۱۱۷۰ دانشجو مجهزترین آمفی تئاتر دانشگاه تبریز میباشد و همچنین از آزمایشگاههای نور-الکترونیک مکانیک - ترمودینامیک - منیرالوژی - کریستالوگرافی فسیل شناسی - چینه شناسی شیمی و سایر قسمتها بازدید بعمل آمد.

دانشکده علوم تربیتی در سال ۱۳۴۵ تأسیس و اکنون دارای ۷۰۸ دانشجو (۲۹۹ دختر و ۴۰۹ پسر) در رشته علمی میباشد. دوره های شبانه و تربیت دبیر که در سال ۱۳۴۸ آغاز بکار نموده اکنون دارای ۲۱۰۶ نفر دانشجو (۱۰۸ دختر و ۱۹۹۸ پسر) می باشد که نسبت به سال تحصیلی قبل به دو برابر افزایش یافته است و در سال تحصیلی جاری رشته های مهندسی نساجی - مهندسی ماشین آلات کشاورزی - مهندسی محیط زیست - بازرگانی و امور اداری، علوم آزمایشگاهی در دوره های شبانه تأسیس شده است و در حدود ۴۰ میلیون ریال وسایل آزمایشگاهی برای رشته های فنی خریداری شده است.

علاوه بر کتابخانه مرکزی دانشگاه تبریز، دانشگاه دارای نمازخانه - کتابخانه - کافه تریای اختصاصی مربوط به دانشجویان خود بوده که مورد باز دید قرار گرفت. بدیهی است گسترش دانشگاه تبریز و پیشرفتهای کیفی و کمی و ایجاد دانشگاههای جدید در سراسر کشور با الهام از اوامر مؤکد رهبر اندیشمند و فرهنگ گستر و دانش پرور ملت ایران شاهنشاه آریامهر در راه گسترش روزافزون دانش جامعه انقلابی ایران انجام یافته است (صحیح است).

اوامر شاهنشاه آریامهر در مورد تأمین رفاه و بهزیستی استادان و دانشگاهیان و دانشجویان سراسر کشور، دانشگاه تبریز را نیز بهره ور نموده و در اردیبهشت ماه ۱۳۳۷ شاهنشاه آریامهر ضمن بازدید از دانشگاه تبریز اولین کلنگ بنای کوی دانشجویان را با تقبل کلیه هزینه آن بزمین زدند و متعاقب هر تشریف فرمائی طلیعه جدیدی در گسترش دانشگاه تبریز ایجاد گردید. اکنون ۳۹ خوابگاه برای استادان واجد شرایط در محوطه دانشگاه تبریز تکمیل و در اختیار آنان قرار داده شده است و اقدامات مثبت و نتیجه بخشی در زمینه ایجاد مسکن استادان با سازمان اوقاف و بانکها بعمل آمده است (صحیح است).

در اجرای اوامر شاهنشاه آریامهر و توجهات و عنایات مخصوص معظم له به جوانان کشور و توصیه های کنگره های انقلاب آموزشی دائر بتأمین و گسترش رفاه دانشجویان اقدامات زیر بعمل آمده است:

۱ - تعداد ۷۵۰ نفر دانشجو بیش از سال قبل از خوابگاههای دانشجویی استفاده مینمایند و هم اکنون تعداد کل آنها به ۲۵۵۰ نفر یا ۵۴٪ کلیه دانشجویان روزانه دانشگاه رسیده است.

۲ - از کلیه دانشجویان دانشگاه ۲۳۲۹ نفر یعنی نزدیک به ۵۰٪ از وام دانشجویی استفاده مینمایند.

۳ - با ایجاد مرکز بهداشت کلیه دانشجویان از خدمات درمانی و بهداشتی و دارویی رایگان استفاده مینمایند.

۴ - در هر دانشگاه رستوران مناسبی با تعداد دانشجویان آن ایجاد گشته است.

۵ - سلف سرویس دانشجویان بظرفیت تأمین غذای گرم و ارزان برای سه هزار نفر در روز ایجاد گردیده است.

۶ - تشکیل گروه کار دانشجویان، در حال حاضر ۲۵۰ نفر در دبیرستانها تدریس ۴۵ نفر در دوائر دولتی در ساعات فراغت بانجام کار میپردازند.

۷ - پرداخت کمکهای لازم در موارد ضروری و انقادی برای دانشجویان بی بضاعت.

۸ - تشکیل انجمن های مذهبی - علمی - هنری برای دانشجویان.

۹ - توجه کامل بمسئله تربیت بدنی و فعالیت ورزشی و تفریحات سالم دانشجویان.

۱۰ - توسعه و افزایش گروههای علمی و هنری دسته جمعی دانشجویان.

۱۱ - تهیه کتابهای درسی ارزان قیمت برای دانشجویان.

جوانان و دانشجویان عزیز و میهن پرست، مدیران فردای گرامی سرزمین آریائی ما، ایران عزیز، نیک میدانند که فراگیری دانش آنان با بهبود روزافزون کیفی و کمی توأم با پیشرفت های غرور انگیز و شگرف بخصوص دهه انقلاب مقدس شاه و مردم، ایجاد امکانات بهتر دانش اندوزی و دانش پژوهی و تأمین رفاه آنان همه با الهام از اندیشه های تابناک و اوامر مؤکد رهبر خردمندی است که مشعلدار مبارزه بانادانی و بی سوادی و مدافع بیدریغ خدمت به بشریت و گسترش دانش و فزونی رفاه انسانها در سطح جهانی است، رهبری دانش پرور و فرهنگ گستر که مایه غرور و افتخار ایرانی و جهان بشریت و اورنگ پادشاهی ۲۵۰۰ ساله ملت بزرگ ما می باشد. گسترشهای آموزشی دانشگاهی و بهبود کیفی و کمی آن بویژه در دوران انقلاب مقدس شاه و مردم بسیار چشمگیر و قابل توجه است ولی آنچه سرآمد آموزشهاست، آموزش ملی و میهنی و دینی از کودکی و پیگیری متدآن همراه با شناخت هر چه بیشتر مردم به اصالت فلسفه انقلاب ایران به هدف های آن، و دست آورد های درخشان آن در هر فرصت زمانی و مکانی میباشد.

تربیت افرادی که قلب های آنها بخاطر ایران بپهد، مغزهایی که در راه پیشرفت ایران عزیز بسوی تمدن بزرگ و بزرگداشت شعائر ملی و میهنی بیاندیشند. توجه هم مسلک جناب آقای هویدا نخست وزیر محبوب و خدمتگزار صدیق شاه و ملت و آقای کاظم زاده وزیر محترم علوم و آموزش عالی را بلزوم ایجاد دانشکده های بهداشت - دندان پزشکی - حقوق - دام پزشکی حسابداری - مدیریت - بازرگانی و همچنین آموزش مسائل مربوط به تنظیم خانواده در مدارس - دبیرستانها و دانشگاهها - آموزش ایجاد پزشکی سالمندان معطوف داشته و لزوم تبادلات علمی و پژوهشی دانشگاهی را بخصوص در داخل کشور یادآوری مینماید. کتابخانه مرکزی دانشگاه تبریز از نظر وسعت مکانی جابگویی قریب ۷ هزار دانشجویی در حال تحصیل را نینماید، لزوم ساختمان کتابخانه وسیع بسیار ضروری است

تسریع دراز دیاد واحدهای مسکونی اسانید و لزوم ورزشگاه سرپوشیده دانشجویان با توجه آب و هوای تبریز مورد بررسی قرار گیرد. لازم میدانم که از ریاست محترم دانشگاه و معاون رؤسای دانشکده ها و اساتید محترم و دانشگاهیان دانشگاه تبریز بمناسبت دعوت انجام شده تشکر نمایم و توفیق روزافزون همگان را در راه خدمت بشاهنشاه آریامهر و ملت بزرگ ایران از درگاه پروردگار دانا خواستار میباشم. متشکرم (احسن - احسن).

۳- تصویب صورتجلسه قبل

رئیس - راجع بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه تصویب میشود.

۴- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کشور راجع به لایحه الحاق یک تبصره به قانون تأسیس شرکت واحد اتوبوسرانی در شهرها مصوب بهمن ماه ۱۳۳۱ و ارسال بمجلس سنا

رئیس - وارد دستور میباشم، گزارش شور دوم الحاق یک تبصره به قانون تأسیس شرکت اتوبوسرانی عمومی در شهرها مصوب بهمن ماه ۱۳۳۱ مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون کشور بمجلس شورای ملی کمیسیون کشور در جلسه شنبه چهارم آذرماه ۱۳۵۱

باحضور خانم صوفی معاون پارلمانی وزارت کشور و لایحه شماره ۶۵۲۲ مورخ ۳/۲۶/۱۳۵۰ دولت راجع به الحاق یک تبصره بقانون تأسیس شرکت اتوبوسرانی عمومی در شهرها مصوب ۱۱/۱۱/۱۳۳۱ را که گزارش شور اول آن

بشماره ۳۸ چاپ گردیده است با توجه به پیشنهادهای رسیده مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آن را به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد. لایحه قانون الحاق یک تبصره به قانون تأسیس شرکت واحد اتوبوسرانی در شهرها مصوب بهمن ماه ۱۳۳۱

ماده ۱۹ و ۱۰ احده - تبصره زیر بعنوان تبصره ۱۳ بماده واحده قانون تأسیس شرکت اتوبوسرانی عمومی در شهرها مصوب ۱۶ بهمن ماه ۱۳۳۱ اضافه می شود.

تبصره ۱۳۵ - شهرداریها میتوانند در صورت اقتضا برای بهبود وضع اتوبوسرانی و نقل انتقال مسافر در داخل و حومه هر

شهر بهره برداری تمام یا پاره ای از خطوط اتوبوسرانی را با شرایطی که بتصویب انجمن شهر خواهد رسید و با توجه بصرفه و صلاح ساکنین شهرها و رعایت آییننامه

معاملات شهرداری به بخش خصوصی واگذار کنند در این مورد نیز کسانی که در تاریخ تصویب این تبصره پروانه اتوبوسرانی داشته اند با شرایط مساوی حق تقدم دارند. مخبر کمیسیون کشور - غضنفری

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی می گیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

۵ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون راه راجع به لایحه الحاق يك ماده و يك تبصره به قانون ایمنی راهها مصوب ۱۳۴۹/۴/۷ و ارسال به مجلس سنا
رئیس - گزارش شور دوم الحاق يك ماده و يك تبصره بقانون ایمنی راهها مصوب ۱۳۴۹/۴/۷ مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون راه بمجلس شورای ملی کمیسیون راه در جلسه پنجشنبه ۹ آذرماه ۱۳۵۱ با حضور آقای مهندس وثیق معاون وزارت راه و آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری لایحه شماره ۶۱۱۸ - ۱۳۵۱/۳/۲۵ راجع به الحاق يك ماده و يك تبصره بقانون ایمنی راهها مصوب ۱۳۴۹/۴/۷ راکه گزارش شور اول آن بشماره ۴۵۸ چاپ گردیده مطرح ومورد رسیدگی قرار داد و باتوجه به پیشنهادات با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شور ایملی تقدیم میدارد. لایحه قانون الحاق يك ماده و يك تبصره بقانون ایمنی راهها مصوب ۱۳۴۹/۴/۷

ماده واحده - تبصره زیر بعنوان ماده و تبصره آن بقانون ایمنی راهها مصوب ۱۳۴۹/۴/۷ الحاق میشود.

ماده ۱۵ - خارج از محدوده شهرها در مناطقی که هیئت وزیران تصویب وزارت راه اعلام مینماید احداث دیوار به ارتفاع بیش از يك متر در اراضی و مستحدثاتی که تا فاصله هفتاد متر از انتهای حریم راه آهن وشاهراهها و راههای اصلی واقع شده ممنوع است مگر

اجتماعی و فرهنگی را که گزارش شور اول آن بشماره ۴۳۸ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و بشرح زیر بتصویب رسانید.

اینک گزارش آنرا تقدیم مجلس شورای ملی میدارد. لایحه قانون اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بميثاق بين المللی حقوق اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی

ماده واحده - ميثاق بين المللی حقوق اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی مشتمل بر يك مقدمه و سي و يك ماده که در تاریخ ۱۶ دسامبر ۱۹۶۶ - (۱۳۴۵/۹/۲۵) بتصویب مجمع عمومی سازمان ملل متحد رسیده و از طرف نماینده مختار دولت شاهنشاهی ایران در تاریخ ۴ آوریل ۱۹۶۸ (۱۳۴۷/۱/۱۵) در نیویورک امضاء شده است تصویب و اجازه تسلیم سند تصویب آن داده میشود. مخبر کمیسیون امور خارجه مهروش صفی نیا (مستوفی) گزارش شور دوم از کمیسیون کار و امور اجتماعی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کار و امور اجتماعی در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۱/۸/۳۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بميثاق بين المللی حقوق اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی - علی اصغر قدردان گزارش شور دوم از کمیسیون آموزش و پرورش بمجلس شورای ملی

کمیسیون آموزش و پرورش در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۱/۸/۳۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بميثاق بين المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را مورد رسیدگی قرار داد و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا در تأیید گزارش کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون آموزش و پرورش - اسدالله موسوی ماکوئی گزارش شور دوم از کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی در جلسه روز

چهارشنبه ۱۳۵۱/۹/۱ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط با اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بميثاق بين المللی حقوق اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را عیناً تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. مخبر کمیسیون کشاورزی و منابع طبیعی - عبدالعلی نظمی گزارش شور دوم از کمیسیون بهداری بمجلس شورای ملی کمیسیون بهداری در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۱/۹/۷ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط بالحاق دولت شاهنشاهی ایران بميثاق بين المللی حقوق اقتصادی - اجتماعی و فرهنگی را مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. مخبر کمیسیون بهداری - دکتر حیدرقلی برومند

رئیس - ماده واحده مطرح است، نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده می شود.

۷ - تقدیم لایحه منشور کنفرانس اسلامی بوسیله آقای دکتر تاجبخش معاون وزارت امور خارجه

رئیس - آقای دکتر تاجبخش بفرمائید.

دکتر تاجبخش (معاون وزارت امور خارجه) - بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مستحضراست در سومین اجلاس هیئت وزیران خارجه دول اسلامی که در اسفندماه ۱۳۵۰ با شرکت نمایندگان ۳۰ دولت درجده تشکیل گردید بمنظور تحکیم وتشدید روابط بین ممالک اسلامی و ایجاد هماهنگی در زمینه های سیاسی و فرهنگی و مالی طرحی بعنوان منشور کنفرانس اسلامی به تصویب رسید اینک طرح مزبور برای تصویب تقدیم مجلس محترم شور ایملی میشود ضمناً باستحضار میرساند در این مورد ضمن موافقت اصولی دولت ایران بامنشور مزبور، از طرف دولت شاهنشاهی ایران قیدی هم در تصویب این طرح منظور شده است که بضمیمه تقدیم میشود.

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۸- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون دادگستری راجع به لایحه اصلاح قانون ثبت اسناد و املاک مصوب سال ۱۳۱۰ و قانون اشتباهات ثبتی و اسناد معارض مصوب سال ۱۳۳۳ ارسال بمجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم لایحه اصلاح قانون ثبت اسناد و املاک مصوب سال ۱۳۱۰ و قانون اشتباهات ثبتی و اسناد معارض مصوب سال ۱۳۳۳ مطرح است قرائت میشود . (شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی کمیسیون دادگستری در جلسات عدیده با حضور آقای صادق احمدی وزیر دادگستری و آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری و آقای دکتر کاشفی معاون وزارت دارائی لایحه شماره ۴۳۲۱۶-۱۴/۱۲/۱۳۴۸/ ارسال از مجلس سناراجع به اصلاح قانون ثبت اسناد و املاک مصوب سال ۱۳۱۰ و قانون اشتباهات ثبتی و اسناد معارض مصوب سال ۱۳۳۳ را که گزارش شور اول آن بشماره ۳۵۳ چاپ گردیده است با توجه به پیشنهادهای رسیده مطرح کرد و با اصلاحاتی بشرح زیر بتصویب رسانید. اینک گزارش شور دوم آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد. لایحه قانون اصلاح قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰ و قانون اشتباهات ثبتی و اسناد معارض مصوب ۱۳۳۳

ماده واحده - قانون اشتباهات ثبتی و اسناد معارض مصوب ۱۳۳۳ و ماده ۶ و تبصره ذیل ماده ۱۵ و مواد ۲۵ و ۲۵ مکرر و ۳۴ و ۳۴ مکرر و ۱۲۳ قانون ثبت اسناد و املاک مصوب سال ۱۳۱۰ بشرح زیر اصلاح و ۱۶ ماده به قانون مزبور الحاق میشود.

۱- ماده ۱ قانون اشتباهات ثبتی و اسناد مالکیت معارض حذف میشود.

۲- ماده ۳ قانون اشتباهات ثبتی و اسناد معارض بشرح زیر اصلاح میشود.

ماده ۳ - هر موقع در هیأت نظارت تشخیص شود نسبت بملکی کلاً یا بعضاً اسناد مالکیت معارض صادر شده خواه نسبت به اصل ملک خواه نسبت بحدود یا حقوق ارتفاقی آن بترتیب زیر عمل خواهند شد.

۱- سند مالکیت ثبت مقدم تاموقعی که بموجب حکم نهائی دادگاه ابطال نشده است معتبر شناخته خواهد شد و سند مالکیت ثبت مؤخر تا زمانی که حکم نهائی از

دادگاه بصحت آن صادر نشده باشد نسبت بمورد تعارض سند معارض تلقی میشود.

۲- ادارات ثبت مکلفند بمحض اطلاع از صدور اسناد معارض وجود سند مالکیت معارض (ثبت مؤخر) و همچنین سند مالکیت ثبت مقدم را بدفاتر اسناد رسمی حوزه مربوط کتباً ابلاغ نمایند و گزارش امر را جهت اتخاذ تصمیم بهیأت نظارت ارسال دارند.

در صورتیکه هیأت نظارت یا شورای عالی ثبت در تجدید رسیدگی وقوع تعارض را محرز بداند ثبت محل مراتب را کتباً بدارنده سند مالکیت معارض (ثبت مؤخر) ابلاغ مینماید چنانچه دارنده سند مالکیت معارض باخطاریکه طبق مقررات آئین دادرسی مدنی باو ابلاغ شده است در تجدید مدت دو ماه از تاریخ ابلاغ بدادگاه محل وقوع ملک مراجعه نکنند گواهی طرح دعوی را بدادگاه ثبت محل تسلیم و رسیداخذ ننمایند و دارنده سند مالکیت مقدم گواهی عدم طرح دعوی را از مراجع صالحه در مدت مزبور تقدیم دارد اداره ثبت بطلان سند مالکیت معارض را نسبت بمورد تعارض در ستون ملاحظات ثبت ملک قید و مراتب را بدارنده سند مزبور و دفاتر اسناد رسمی اعلام خواهند نمود.

۳- ماده ۶ قانون ثبت بشرح زیر اصلاح میشود: **ماده ۶** - برای رسیدگی بکلیه اختلافات و اشتباهات مربوط بمورد ثبت اسناد و املاک در مقرر هر دادگاه استان هیأتی بنام هیأت نظارت مرکب از رئیس ثبت استان یا قائم مقام او و دو نفر از قضات دادگاه استان بانخاب وزیر دادگستری تشکیل میشود. هیأت مزبور بکلیه اختلافات و اشتباهات مربوط به امور ثبتی در حوزه قضائی استان رسیدگی مینماید.

برای این هیأت يك عضو علی البدل از قضات دادگستری یا کارمندان ثبت مرکز استان از طرف وزیر دادگستری تعیین خواهد شد.

۴- تبصره ذیل ماده ۱۵ قانون ثبت بشرح زیر اصلاح میشود.

تبصره - هرگاه حدود مجاورین از لحاظ عملیات ثبتی تثبیت و معین باشد تحدید حدود بدون انتشار آگهی باتبعیت از حدود مجاورین بعمل خواهد آمد و در این مورد در صورتیکه يك یا چند حد ملک مورد تحدید از اموال عمومی مربوط بدولت و شهرداری و یا حریم قانونی آنها باشد تحدید حدود با حضور نمایندگان

سازمانهای ذیربط بعمل خواهد آمد و عدم حضور نماینده مزبور مانع انجام تحدید حدود نخواهد بود.

۵- ماده ۱۸ مکرر بقانون ثبت اضافه میشود.

ماده ۱۸ مکرر - در صورت فوت معترض ثبت اعم از اینکه تاریخ فوت قبل یا بعد از اجرای این قانون باشد هرگاه معترض علیه نتواند تمام یا بعضی از وراث را معرفی نماید بقضای او بشرح زیر اقدام میشود.

۱- در مورد اول - دادگاه مراتب را به دادستان محل ابلاغ میکند که در صورت وجود وراث محجور نسبت بنصب قیم و تعقیب دعوی اقدام شود و بعلاوه موضوع و جریان دعوی را سه دفعه متوالی در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار مرکز و یکی از روزنامه های محل یا نزدیک مقر دادگاه آگهی مینماید چنانچه ظرف نود روز از تاریخ انتشار آخرین آگهی دعوی تعقیب نشود قرار سقوط دعوی صادر میگردد.

ابلاغ قرار مزبور يك نوبت در یکی از روزنامه های محل یا نزدیک مقر دادگاه آگهی خواهد شد و اگر ظرف مدت مقرر از قرار صادر پژوهش خواهی نشود قرار مزبور قطعی و لازم الاجرا است.

۲- در مورد دوم - وراث شناخته شده اخطار میشود در صورتیکه در مقام تعقیب دعوی باشند ظرف پنج روز از تاریخ ابلاغ اخطار به تقدیم درخواست تعقیب مبادرت کنند. در مورد وراث شناخته نشده و همچنین وراث شناخته شده که با صدور و ابلاغ اخطار به دعوی را مسکوت گذاشته باشند بطریق مذکور در بند ۱ عمل خواهد شد.

تبصره - هرگاه دعوی از طرف یکی از وراث تعقیب شود درخواست دهنده باید دلیل مثبت وراثت خود را پیوست و میزان سهم الارث خود را صریحاً در برگ درخواست قید نماید. در مواردیکه درخواست تعقیب فاقد شرایط فوق باشد بمقتضای اخطار میشود که ظرف پنج روز از تاریخ ابلاغ درخواست خود را تکمیل کند در صورت عدم تکمیل اگر مدت مقرر در بند ۱ ماده ۱۸ مکرر منقضی شده باشد قرار سقوط دعوی صادر خواهد شد.

۶- ماده ۱۹ مکرر بقانون ثبت اضافه میشود. **ماده ۱۹ مکرر** - هرگاه مالکیت متقاضیان یادعوی اعتراض دارای منشاء واحد بوده و تعداد متقاضیان ثبت و یا معترضین و یا وراث آنان بیش از ۱۵ نفر باشد بدرخواست معترض یا پژوهشخواه دادخواست و ضمیمات

آن بدو نفر از شرکاء یا وراث که سهام زیادتری دارند ابلاغ میشود و بعلاوه مفاد دادخواست و پیوست های آن در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار مرکز و یکی از روزنامه های محل یا نزدیک مقر دادگاه سه دفعه متوالی آگهی خواهد شد.

چنانچه دعوی در جریان رسیدگی باشد بدرخواست هر يك از طرفین دعوی دو نفر از طرف دیگر که سهام زیادتری دارند برای ابلاغ اوراق اخطار به انتخاب و مراتب برای اطلاع سایرین يك نوبت در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار مرکز و یکی از روزنامه های محل یا نزدیک مقر دادگاه آگهی میشود و در این آگهی و همچنین آگهی مربوط بدرج دادخواست باید صریحاً قید شود که برای شرکت در جلسات وقت رسیدگی فقط بدو نفر اشخاص انتخاب شده مزبور با ذکر اسامی ابلاغ خواهد شد و سایرین حق دارند برای اطلاع از جریان دادرسی و یا شرکت در جلسات دادرسی با مراجعه بدفتر دادگاه از جریان دعوی و پاسخ لوائح و وقت رسیدگی مطلع شوند و یا بوسیله وکیل دادگستری در دادرسی شرکت نمایند. اگر بعضی از شرکاء ملك یا وراث ولو آنکه سهم کمتری داشته باشند بوسیله وکیل دادگستری در دادرسی مداخله نمایند بجای شريك ملك و یا وراثی که سهم زیادتری دارند باید دادخواست و اوراق اخطار به وکیل ابلاغ شود. در صورتیکه وکیل دادگستری در دعوی مداخله داشته باشد ابلاغ اوراق اخطار به کلیه و کلاً الزامی است. در موردی که دادخواست و یا جریان دعوی از طریق انتشار آگهی بعده ای از خوانندگان ابلاغ میشود حضوری بودن حکم صادر نسبت بانان موکول بدعوت آنان برای شرکت در جلسه دادرسی نمیشود.

۷- ماده ۲۵ بشرح زیر اصلاح و پنج تبصره بآن اضافه میشود:

ماده ۲۵ - حدود صلاحیت و وظایف هیأت نظارت بدین قرار است:

۱- هرگاه در اجرای مقررات ماده بازده از جهت پذیرفتن تقاضای ثبت اختلافی بین اشخاص و اداره ثبت واقع شود و یا اشتباهی تولید گردد و یا در تصرف اشخاص تراحم و تعارض باشد رفع اختلاف و تعیین تکلیف و یا ابطال و یا اصلاح درخواست ثبت با هیأت نظارت است. ۲- هرگاه هیأت نظارت تشخیص دهد که در جریان مقدماتی ثبت املاک اشتباه مؤثر واقع شده، آن

اشتباه و همچنین عملیات بعدی که اشتباه مزبور در آن مؤثر بوده ابطال و جریان ثبت طبق مقررات تجدید یا تکمیل یا اصلاح تبیگرود.

۳- هرگاه در موقع ثبت ملک و یا ثبت انتقالات بعدی صرفاً بعلت عدم توجه و دقت نویسنده سند مالکیت و یا دفتر املاک اشتباه قلمی رخ دهد و همچنین در صورتیکه ثبت دفتر املاک مخالف یا مغایر سند رسمی یا حکم نهائی دادگاه باشد هیأت نظارت پس از رسیدگی و احراز وقوع اشتباه دستور اصلاح ثبت دفتر املاک و سند مالکیت را صادر خواهد کرد.

۴- اشتباهانی که قبل از ثبت ملک در جریان عملیات مقدماتی ثبت پیش آمده و موقع ثبت ملک در دفتر املاک مورد توجه قرار نگرفته بعداً اداره ثبت به آن متوجه گردد در هیأت نظارت مطرح میشود و در صورتیکه پس از رسیدگی وقوع اشتباه محرز و مسلم تشخیص گردد و اصلاح اشتباه بحق کسی خلل نرساند هیأت نظارت دستور رفع اشتباه و اصلاح آنرا صادر مینماید و در صورتیکه اصلاح مزبور خللی بحق کسی برساند بشخص ذینفع اخطار میکند که می تواند بدادگاه مراجعه نماید و اداره ثبت دستور رفع اشتباه یا اصلاح آنرا پس از تعیین تکلیف نهائی در دادگاه صادر خواهد نمود.

۵- رسیدگی بتعارض در اسناد مالکیت کلاً یا بعضاً خواه نسبت به اصل ملک خواه نسبت به حدود و حقوق ارتفاعی آن با هیأت نظارت است.

۶- رسیدگی و رفع اشتباهی که در عملیات تفکیکی رخ دهد و منتج به انتقال رسمی یا ثبت دفتر املاک شود با هیأت نظارت است مشروط بر اینکه رفع اشتباه مزبور خللی بحق کسی نرساند.

۷- هرگاه در طرز تنظیم اسناد و تطبیق مفاد آنها با قوانین اشکال یا اشتباهی بیش از حد رفع اشکال و اشتباه و صدور دستور لازم با هیأت نظارت خواهد بود.

۸- رسیدگی باعتبار ضابط اشخاص نسبت بنظره رئیس ثبت در مورد تخلفات و اشتباهات اجرائی با هیأت نظارت است.

تبصره ۱۵- در مواردیکه بر حسب تشخیص هیأت نظارت مقرر شود که آگهی های نوبتی تجدید گردد

ظرف سی روز از تاریخ انتشار آگهی مجدد که فقط يك نوبت خواهد بود معترضین حق اعتراض خواهند داشت.

تبصره ۲۵- در صورتیکه اشتباه از طرف درخواست کننده ثبت باشد هزینه تجدید عملیات مقدماتی ثبت بطریقی که در آئین نامه تعیین خواهد شد بعهده درخواست کننده خواهد بود.

تبصره ۳۵- رسیدگی هیأت نظارت در موارد مذکور در بندهای ۱ و ۱۲ ماده فوقی است که ملک در دفتر املاک به ثبت نرسیده باشد.

تبصره ۴۵- آراء هیأت نظارت فقط در مورد بند های يك و پنج و هفت این ماده بر اثر شکایت ذینفع قابل تجدید نظر در شورای عالی ثبت خواهد بود ولی مدیر کل ثبت بمنظور ایجاد وحدت رویه در مواردیکه آراء هیأت های نظارت متناقض و یا خلاف قانون صادر شده باشد موضوع را برای رسیدگی و اعلام نظر بشورای عالی ثبت ارجاع مینماید و در صورتی که رأی هیأت نظارت به موقع اجرا گذارده نشده باشد طبق نظر شورای عالی ثبت بموقع اجرا گذارده می شود.

در مورد ایجاد وحدت رویه نظر شورای عالی ثبت برای هیأت های نظارت لازم الاتباع خواهد بود.

تبصره ۵۵- در مورد بند های يك و پنج و هفت رأی هیأت نظارت برای اطلاع ذینفع بمدت بیست روز در تابلوی اعلانات ثبت محل الصاق و سپس بموقع اجرا گذاشته میشود. وصول شکایت از ناحیه ذینفع چنانچه قبل از اجرای رأی باشد اجرای رأی را موقوف مینماید و رسیدگی و تعیین تکلیف با شورای عالی ثبت خواهد بود چنانچه شورای عالی ثبت در تجدید رسیدگی رأی هیأت نظارت را تأیید نماید عملیات اجرائی تعقیب میگردد.

۸- ماده ۲۵ مکرر بشرح زیر اصلاح میشود:

ماده ۲۵ مکرر- مرجع تجدید نظر نسبت به آراء هیأت نظارت شورای عالی ثبت خواهد بود که دارای دوشعبه بشرح زیر است:

الف- شعبه مربوط باملاک.

ب- شعبه مربوط باسناد.

هر يك از شعب مذکور از سه نفر که دو نفر از قضات دیوان عالی کشور به انتخاب وزیر دادگستری و مسئول قسمت املاک در شعبه املاک و مسئول قسمت اسناد در شعبه اسناد تشکیل میگردد.

۹- ماده ۳۴ و تبصره های آن بشرح زیر اصلاح میشود:

ماده ۳۳- در مورد معاملات مذکور در ماده ۳۳ و کلیه معاملات شرطی و رهنی راجع باموال غیر منقول در صورتیکه بدهکار ظرف مدت مقرر در سند بدهی خود را نپردازد بستانکار میتواند وصول طلب خود را توسط دفترخانه تنظیم کننده سند درخواست کند.

دفترخانه بنا به تقاضای بستانکار اجرائیه برای وصول طلب و اجور و خسارت دیر کرد صادر خواهد کرد و بداره ثبت ارسال خواهد داشت و بدهکار از تاریخ ابلاغ اجرائیه هشت ماه مهلت خواهد داشت که نسبت به پرداخت بدهی خود اقدام نماید.

بدهکار میتواند ظرف ششماه از تاریخ ابلاغ اجرائیه درخواست نماید که ملک از طریق حراج بفروش برسد در اینصورت اجرای ثبت یا ثبت محل پس از انقضای مدت ششماه بحراج ملک اقدام خواهد کرد.

قبل از فروش ملک در صورت اعلام انصراف بدهکار حراج ملک موضوعاً منتفی خواهد بود. مبلغ حراج باید از کل مبلغ طلب و خسارت قانونی و حقوق و عوارض و هزینه های قانونی تاروز حراج شروع شود و در هر حال بکمتر از آن فروخته نخواهد شد در صورت نبودن خریدار و همچنین در صورتیکه تقاضای بدهکار ظرف مدت مقرر با اجرا یا ثبت محل واصل نشود پس از انقضای هشت ماه مذکور در این قانون ملک با اخذ کلیه حقوق و عوارض و هزینه های قانونی بموجب سند انتقال رسمی به بستانکار واگذار خواهد شد.

هرگاه بستانکار قسمتی از طلب خود را دریافت کرده باشد در صورت واگذاری ملک باو باید وجوه دریافتی را مسترد نماید.

در مورد مؤسسات و شرکتهای دولتی و بانکها و جوه دریافتی از اصل طلب مسترد میگردد.

در مورد اموال منقول اعم از اینکه اجرائیه نسبت بتمام یا باقیمانده طلب صادر شده باشد هرگاه بدهکار ظرف چهار ماه از تاریخ ابلاغ اجرائیه نسبت بپرداخت بدهی خود اقدام ننماید مال مورد معامله وسیله اجرای ثبت بحراج گذاشته میشود.

چنانچه مال بقیمتی بیش از طلب مورد مطالبه و خسارت قانونی و حقوق و عوارض و هزینه های قانونی تاروز حراج بفروش نرود پس از دریافت حقوق اجرائی تمام مال مورد معامله ضمن تنظیم صورت مجلس توسط رئیس اجرا تحویل بستانکار خواهد شد.

در مواردی هم که مال یا ملکی وثیقه دین یا ضمانتی قرار داده شود بر حسب آنکه مال مزبور منقول و یا غیر منقول باشد طبق مقررات این قانون عمل خواهد شد.

تبصره ۱- حراج اموال منقول و غیر منقول بدون تشریفات انتشار آگهی خاص در روزنامه در مرکز یا مراکز حراج بعمل می آید ختم عملیات حراج نباید از دو ماه تجاوز نماید و انجام حراج باید در هفته آخر دو ماه مذکور باشد نحوه اجرای حراج و نوبت آن و همچنین تشکیل مرکز یا مراکز حراج بموجب آئیننامه وزارت دادگستری خواهد بود.

تبصره ۲۵- هرگاه بعد از ابلاغ اجرائیه و قبل از واگذاری مال بغير یا انتقال یا تحویل مال به بستانکار وقوع فوت بدهکار مستنداً بمدرک رسمی اعلام شود از تاریخ فوت، وراثت نسبت باموال منقول سه ماه و نسبت باموال غیر منقول شش ماه مهلت خواهند داشت که نسبت به پرداخت بدهی مورث اقدام نمایند.

در هر مورد که مهلت استفاده از حق استرداد بیش از مهلت های مذکور فوق باشد باید همان مهلت بیشتر رعایت و احتساب شود.

تبصره ۳۳- در کلیه اسناد رسمی بایستی اقامتگاه متعاملین بطور وضوح در سند قید شود.

اقامتگاه متعاملین همان است که در سند قید شده و مادام که تغییر اقامتگاه خود را قبل از صدور اجرائیه بدفترخانه و قبل از ابلاغ با اجرا یا بانشانی صحیح و ذکر شماره پلاک محل اقامت اعم از خانه و مهمانخانه و غیره که بتوان اجرائیه را بانجا ابلاغ کرد اطلاع ندهند کلیه برگها و اخطارهای اجرائی بمحلی که در سند قید شده ابلاغ می شود و متعهد نمی تواند بعد از عدم اطلاع متعذر گردد.

دفاتر اسناد رسمی مکلفند پس از صدور اجرائیه مراتب را با آخرین نشانی متعهد از طریق پست سفارشی

با اطلاع دهند و برگ اجرائیه را بضمیمه قبض پست سفارشی جهت ابلاغ اجرائیه و عملیات اجرائیه به ثبت محل ارسال دارند.

هرگاه محل اقامت متعهد در سند قید نشده و یا بجهات دیگر احراز محل اقامت میسر نباشد ثبت محل موضوع اجرائیه را بطور اختصار یکتوبت در یکی از جراید کثیرالانتشار محل یا نزدیکتر بمحل آگهی خواهد نمود.

طرز ابلاغ برگ اجرائیه و همچنین ترتیب انتشار آگهی بموجب آئیننامه وزارت دادگستری خواهد بود.

تبصره ۴- در مورد معاملات مذکور در ماده ۳۳ و معاملات رهنی زیان دیر کرد از تاریخ انقضای سند و در مورد رهن تصرف از زمان تخلیه و تحویل تعلق خواهد گرفت و در مورد سایر دیون و معاملات استقراضی مؤجل که تعلق زیان دیر کرد در سند شرط نشده باشد و همچنین دیون عندالمطالبه تعلق زیان دیر کرد مشروط بتقدیم دادخواست با اظهارنامه و یا صدور اجرائیه میباشد و از تاریخ تقدیم دادخواست یا ابلاغ اظهارنامه یا ابلاغ برگ اجرائیه محسوب میشود ولی بطور کلی زیان دیر کرد در صورتی تعلق میگیرد که وجه التزامی بین طرفین در ضمن معامله اصلی یا ضمن هر نوع قرارداد و معامله دیگری بطوریکه التزام مزبور راجع بمعامله اصلی باشد مقرر نشده و بدهکار در صورت دیر کرد بطور مستقیم یا غیر مستقیم بتأدیه آن ملزم نگردیده باشد.

تبصره ۵- هر قراری که در اسناد استقراضی بصورت وجه التزام یا طرق دیگر گذارده شود که موجب شود خسارت دیر کرد بیش از صدی دوازده باشد نسبت بمآزاد غیر قانونی و بلااثر است در صورتیکه در سند بهره یا اجوری کمتر از ۰/۱۲ قید شده باشد خسارات دیر کرد بهمان میزان اخذ خواهد شد.

تبصره ۶- در صورتیکه معاملات رهنی بستانکار می تواند از رهن اعراض نماید در صورت اعراض مورد رهن آزاد و عملیات اجرائیه براساس اسناد ذمه خواهد بود.

تبصره ۷- در مواردیکه مال بدهکار برای استیفای طلب بستانکار معرفی می شود پس از بازداشت و ارزیابی

و قطعیت بهای ارزیابی چنانچه بدهکار ظرف دو ماه از تاریخ قطعیت ارزیابی بدهی خود را نپردازد با دریافت حقوق اجرائیه مال بستانکار در قبال تمام یا بعض طلب او واگذار میشود.

ترتیب معرفی و بازداشت و ارزیابی و نحوه واگذاری مال و همچنین در صورتی که ارزش مال معرفی شده بیش از تمام طلب بستانکار و حقوق اجرائیه باشد چگونگی واگذاری تمام یا بعض آن بموجب آئین نامه وزارت دادگستری تعیین خواهد شد.

تبصره ۸- چنانچه بدهکار یا قائم مقام قانونی او در نیمه اول مهلت هائی که برای استفاده از حق استرداد در این قانون مقرر شده بایستناکار معامله خود را مستقیماً ختم و نصف نیم عشر اجرائیه را بپردازد و با کلیه دیون و خسارت قانونی بستانکار و نصف نیم عشر اجرائیه را در صندوق ثبت تودیع نماید اجرائیه مختم می گردد و در صورتیکه ظرف مهلت مزبور نصف نیم عشر اجرائیه کلا یا بعضاً پرداخت نشود تمام آن دریافت خواهد شد.

۱۰- ماده ۳۴ مکرر و تبصره های آن بشرح زیر اصلاح میشود.

ماده ۳۳ مکرر- در کلیه معاملات مذکور در ماده ۳۴ این قانون بدهکار میتواند با تودیع کلیه بدهی خود اعم از اصل و اجور و خسارت قانونی و حقوق اجرائیه نزد سردفتر اسناد رسمی تنظیم کننده سند مورد معامله را آزاد و آنرا با دیگری معامله نماید یا تلبه بدهی خود را در صندوق ثبت یا هر مرجع دیگری که اداره ثبت تعیین مینماید تودیع و با تسلیم مدرک تودיעی بدفترخانه تنظیم کننده سند موجبات فسخ و فک سند را فراهم کند. دفاتر اسناد رسمی مکلفند وجوه امانی مذکور را بلافاصله و در صورت انقضای وقت اداری در اولین وقت اداری بعد بصندوق ثبت تحویل نمایند.

هر بستانکاری که حق درخواست بازداشت اموال بدهکار را دارد نیز میتواند کلیه بدهی موضوع سند به بستانکار دیگر و نیز حقوق دولت را پرداخت و با در صندوق ثبت و یا هر مرجع دیگری که اداره ثبت تعیین مینماید تودیع و تقاضای استیفای حقوق خود را از اداره ثبت بنماید. هرگاه مدت سند باقی باشد باید حق بستانکار تا آخر مدت رعایت شود.

در صورت صدور اجرائیه گواهی اداره اجرا در مورد بلامانع بودن فک و فسخ معامله یا انجام معامله نیز ضروری خواهد بود.

در کلیه موارد مذکور فوق هرگاه منافع مال مورد معامله حق سکنی یا حقوق دیگری بوده و به بستانکار منتقل شده باشد باید حق نامبرده تا آخر مدت مذکور در سند رعایت شود.

تبصره ۱- انتقال قهری حق استرداد بورااث بدهکار موجب تجزیه مورد معامله نخواهد بود.

هرگاه قبل از صدور اجرائیه یا قبل از خاتمه عملیات اجرائیه کلیه بدهی و خسارت قانونی و حق اجرا در صورت صدور اجرائیه از ناحیه احد از وراث مدیون در صندوق ثبت یا مرجع دیگری که اداره ثبت تعیین نماید تودیع شود مال مورد معامله در وثیقه وارث مزبور قرار میگیرد. در این مورد هرگاه هر یک از وراث به نسبت سهم الارث بدهی خود را به وارث مزبور بپردازد بهمان نسبت از مورد وثیقه بقیه او آزاد خواهد شد.

ترتیب و نحوه وصول طلب وارث پرداخت کننده دین از سایر وراث بموجب آئیننامه وزارت دادگستری خواهد بود.

تبصره ۲- عملیات اجرائیه با صدور سند انتقال یا تحویل مال منقول یا پرداخت طلب بستانکار و اجرای تعهد بدهکار مختمه خواهد بود. در صورتیکه مال از طریق حراج بفروش برسد ختم عملیات اجرائیه تاریخ تنظیم صورت مجلس حراج میباشد.

تبصره ۳- نحوه توقیف حق بدهکار نسبت بمآزاد مورد وثیقه و طرز استیفای حقوق توقیف کننده بموجب آئیننامه وزارت دادگستری خواهد بود.

تبصره ۴- کلیه اسناد تنظیمی و اجرائیه های صادر قبل از اجرای این قانون تابع مقررات زمان تنظیم سند خواهد بود.

۱۱- ماده ۱۲۳ قانون ثبت بشرح زیر اصلاح میشود:

ماده ۱۲۳- تعرفه ثبت اسناد با استثنای مواردی که مقررات خاص دارد بشرح ذیل دریافت می شود.

تا ۴۰ میلیون ریال	۱۲/۴ هزار	در صورت صدور اجرائیه گواهی اداره اجرا در مورد بلامانع بودن فک و فسخ معامله یا انجام معامله نیز ضروری خواهد بود.
تا ۶۰ میلیون ریال	۱۰ هزار	در کلیه موارد مذکور فوق هرگاه منافع مال مورد معامله حق سکنی یا حقوق دیگری بوده و به بستانکار منتقل شده باشد باید حق نامبرده تا آخر مدت مذکور در سند رعایت شود.
تا ۸۰ میلیون ریال	۸ هزار	تبصره ۱- انتقال قهری حق استرداد بورااث بدهکار موجب تجزیه مورد معامله نخواهد بود.
تا ۱۰۰ میلیون ریال	۶ هزار	هرگاه قبل از صدور اجرائیه یا قبل از خاتمه عملیات اجرائیه کلیه بدهی و خسارت قانونی و حق اجرا در صورت صدور اجرائیه از ناحیه احد از وراث مدیون در صندوق ثبت یا مرجع دیگری که اداره ثبت تعیین نماید تودیع شود مال مورد معامله در وثیقه وارث مزبور قرار میگیرد. در این مورد هرگاه هر یک از وراث به نسبت سهم الارث بدهی خود را به وارث مزبور بپردازد بهمان نسبت از مورد وثیقه بقیه او آزاد خواهد شد.
تا ۲۰۰ میلیون ریال	۴ هزار	ترتیب و نحوه وصول طلب وارث پرداخت کننده دین از سایر وراث بموجب آئیننامه وزارت دادگستری خواهد بود.
از دو بیست میلیون ریال بیلا ۲ هزار	نسبت بمآزاد	تبصره ۲- عملیات اجرائیه با صدور سند انتقال یا تحویل مال منقول یا پرداخت طلب بستانکار و اجرای تعهد بدهکار مختمه خواهد بود. در صورتیکه مال از طریق حراج بفروش برسد ختم عملیات اجرائیه تاریخ تنظیم صورت مجلس حراج میباشد.
در مورد اسنادی که موضوع ثبت آن انتقال منافع است هرگاه منافع بطور عمومی انتقال داده شود حق الثبت از منافع ده ساله اخذ خواهد شد.		تبصره ۳- نحوه توقیف حق بدهکار نسبت بمآزاد مورد وثیقه و طرز استیفای حقوق توقیف کننده بموجب آئیننامه وزارت دادگستری خواهد بود.
این تعرفه با احتساب تمام اضافاتی است که در مواد دیگر قانون ثبت اسناد و املاک و سایر قوانین مقرر بوده و جایگزین آنها خواهد بود.		تبصره ۴- کلیه اسناد تنظیمی و اجرائیه های صادر قبل از اجرای این قانون تابع مقررات زمان تنظیم سند خواهد بود.
تبصره ۱۵- بنای محاسبه و سهمیه صاحبان دفاتر و دفتریاران موضوع ماده ۸۹ اصلاحی قانون ثبت نصف کل وجوهی است که براساس این ماده وصول می شود.		۱۱- ماده ۱۲۳ قانون ثبت بشرح زیر اصلاح میشود:
تبصره ۲۵- از مجموع درآمد حاصل از حق الثبت اسناد رسمی موضوع این ماده ۴۲ درصد بشیر و خورشید سرخ ایران و هشت درصد از طریق وزارت کشور بشهردارها پرداخت میشود و ۵۰ درصد دیگر پس از کسر سهم صاحبان دفاتر و دفتریاران بدرآمد عمومی منظور میگردد. کلیه وجوه حاصل برای تقسیم بین درآمد عمومی و شیر و خورشید سرخ و شهردارها بر اساس مقررات این تبصره بحساب خزانه منتقل میشود.		ماده ۱۲۳- تعرفه ثبت اسناد با استثنای مواردی که مقررات خاص دارد بشرح ذیل دریافت می شود.
تبصره ۳۵- سهم شیر و خورشید سرخ ایران در مورد قانون اجرای برنامه نوسازی عباس آباد براساس ماده ۷ قانون مزبور وصول و پرداخت خواهد شد.		
تبصره ۴- در صورتیکه سهم شیر و خورشید سرخ ایران از درآمد حاصل از اجرای این ماده در هر سال از مجموع وصولی شیر و خورشید سرخ در مدت یکسال قبل از تاریخ اجرای این قانون با احتساب رشد سالانه معادل ده درصد در هر سال نسبت بمسال قبل کمتر باشد وزارت دارائی مکلف است مابه التفاوت آنرا از محل		

پنجاه درصد در آمد سهم عمومی مذکور در تبصره ۲ این ماده بشیر و خورشید سرخ ایران بپردازد.

مواد الحاقی

۱۲- ماده ۱۴۲- نسبت با مالک مجهول المالك و املاکی که درباره آنها تقاضای ثبت نشده و به ثبت نرسیده باشد و در اجرای قانون اصلاحات ارضی بزارعین واگذار شده یا بشود احتیاج بتقاضای ثبت از طرف منتقل الیه ندارد ثبت محل مکلف است برطبق انتقالی که واقع شده یا میشود پرونده ای بنام هریک از خریداران تشکیل داده و اعم از اینکه ملک بصورت مشاع یا مفروز بزارع منتقل شده باشد بدون انتشار آگهی های نوبتی حصه متصرفی زارع را تحدید و بصورت سند مالکیت آن اقدام نماید. این عملیات از پرداخت هرگونه حق الثبت و هزینه مقدماتی و بهای سند مالکیت و سایر هزینه های مربوط معاف می باشد.

۱۳- ماده ۱۴۳- هرگاه مالکین سابق املاک موضوع ماده ۱۳۷ بخواهند وجوه تودیع شده و باقبوض مربوط به بهای املاک خود را دریافت دارند میتوانند از ثبت محل تقاضای اخذ ثمن معامله را بنمایند. در این موارد در صورتی که بارسیدگی سابقه مالکیت متقاضی احراز شود درخواست او قبول و مراتب ضمن آگهی های نوبتی برای اطلاع عموم اعلام و در آن تصریح خواهد شد که هرگاه افرادی برداخت تمام یا قسمتی از وجوه و قبوض تودیع شده را بشخصی که بنام او آگهی شده از جهت ادعای مالکیت سابق خود نسبت باصل و یا حدود رقبه مورد انتقال محل حق خود بدانند از تاریخ انتشار اولین آگهی تا نود روز اعتراض خود را به ثبت محل تسلیم و یا در صورت وجود دعوی در دادگاه گواهی لازم تحصیل و به ثبت محل تسلیم نمایند با انقضای مهلت مقرر در صورتی که اعتراض و یا گواهی طرح دعوی تسلیم نشده باشد در پرداخت وجوه و تسلیم قبوض مربوط اقدام می شود و در غیر این صورت پس از تعیین تکلیف از طریق مراجع قضائی طبق رأی صادر عمل خواهد شد.

در این موارد مقررات مواد ۱۶-۱۷-۱۸ و ۱۹ قانون ثبت لازم لرعایه است.

تبصره ۱۵- عملیات ثبتی مربوط با اجرای این قانون از هزینه اضافی مذکور در ماده ۱۲ قانون ثبت معاف

خواهد بود و از تقاضای بر اساس جمع اقساط تبدیل شده به نقد حق الثبت و هزینه مقدماتی دریافت میگردد.

تبصره ۲۵- قبل از قبول تقاضای موضوع این ماده تسلیم قبوض سپرده شده ولو با اخذ تأمین ممنوع است و پس از قبول تقاضا در صورت وصول اعتراض تسلیم قبوض سپرده موقوف به پرداخت هزینه های ثبتی و اخذ ضامن معتبر خواهد بود.

در مواردی که قبل از قبول تقاضای متقاضی قبوض سپرده با اخذ تأمین تسلیم او شده باشد در رفع اثر از تأمین مأخوذه موقوف بتصدیق مالکیت متقاضی نسبت بشمن معامله و پرداخت هزینه های ثبتی خواهد بود.

۱۴- ماده ۱۴۴- با اجرای مقررات اصلاحات ارضی نسبت بهر ملک تحدید حدود قطعات مورد تصرف زارعین و یا سهم اختصاصی مالک در صورت تقسیم و یا مستثنیات قانون اصلاحات ارضی فقط با انتشار آگهی الصاقی پس از استعلام از اداره تعاون و امور روستاهای محل انجام میگردد.

چنانچه املاک مشمول مقررات اصلاحات ارضی متصل بهم باشند میتوان تحدید حدود قطعات را ضمن يك آگهی الصاقی انجام داد در مواردی که مجاور ملک از املاک جزء اموال عمومی باشد وقت تحدید حدود باید بمرجع صالح ابلاغ شود عدم حضور نماینده اداره تعاون و امور روستاها و یا نماینده سایر مراجع صالح مانع انجام تحدید حدود نخواهد بود.

تبصره ۱- عدم حضور مالک قطعه مورد تحدید یا نماینده او مانع انجام تحدید حدود نخواهد بود در این صورت تحدید حدود با معرفی مجاور یا معتمدین و مطلعین محل انجام میگردد.

تبصره ۲- اجرای مقررات این ماده بموجب آئین نامه وزارت دادگستری خواهد بود.

۱۵- ماده ۱۴۵- در مرکز هر استان یا فرمانداری یک بموجب آئین نامه مصوب وزارت دادگستری و وزارت تعاون و امور روستاها هیأتی بنام هیأت تشخیص برای انجام وظایف زیر تشکیل میشود:

الف- در تحدید حدود قطعات تقسیم شده بین زارعین و با قطعات اختصاصی مالک یا مستثنیات قانونی اصلاحات ارضی در صورت وصول اعتراض یا وجود

اختلاف رسیدگی بموضوع و رفع اختلاف و تعیین تکلیف قطعی آن - مدت اعتراض بر حدود اعم از اینکه معترض متصرف قطعه مورد تحدید یا مجاور آن باشد از تاریخ تحدید حدود قطعه مورد اعتراض تا سی روز پس از ختم عملیات تحدید حدود آخرین قطعه ملک مورد آگهی خواهد بود. اعتراضات واصله از طریق ثبت محل به هیأت تسلیم میگردد.

ب- رسیدگی و صدور دستور مقتضی در مورد هرگونه اشتباهی که در آگهی الصاقی یا عملیات تحدیدی املاکی که طبق ماده ۱۳۹ این قانون انجام می گیرد.

ج- تشخیص و تعیین قائم مقام قانونی زارع انتقال گیرنده در صورتی که انتقال گیرنده فوت کرده و یا طبق مقررات اصلاحات ارضی از او خلع ید شده باشد.

د- تشخیص نوع اعیانی زراعی و تعیین مالک آن و همچنین تشخیص مستثنیات قانونی بر اساس مقررات اصلاحات ارضی برای اراضی مکانیزه و تعیین مالک آن در صورت وجود اختلاف.

۱۶- ماده ۱۴۶- در مورد املاکی که قبل از اجرای این قانون قسمتی بطور مشاع و قسمتی بطور مفروز درخواست ثبت شده و قسمت مفروز در تصرف بلا منازع متقاضی ثبت یا قائم مقام او باشد موضوع در هیأت نظارت طرح و طبق تشخیص هیأت مزبور درخواست ثبت مفروز ابقاء و اظهار نامه سهام مشاعی با تفکیک قسمتهای مفروز اصلاح میشود و عملیات ثبت قسمتهای مشاع و مفروز بدون احتیاج بتجدید آگهی های نوبتی ادامه مییابد.

در مورد املاکی که قبل از اجرای این قانون به سهام مشاعی درخواست ثبت شده ولی عملاً تمام یا قسمتی از ملک بصورت مفروز در تصرف بلا منازع تمام یا بعضی از متقاضیان ثبت یا قائم مقام قانونی آنان در آمده باشد در صورت تقاضای هریک از متقاضیان موضوع در هیأت نظارت طرح و بر طبق تشخیص ورأی هیأت مزبور درخواستهای ثبت سهام مشاعی که بصورت مفروز در تصرف بلا منازع متقاضی ثبت یا ایادی متلقای از او باشد بصورت و با حدود مفروز اصلاح و قسمتهای

مفروز از اصل ملك تفكيك و اظهار نامه سایر متقاضیان ثبت مشاعی اصلاح میشود و عملیات ثبت درخواستهای که بصورت مشاع باقی میماند بدون احتیاج بتجدید آگهی های نوبتی ادامه مییابد و جریان ثبت قسمتهای مفروز با انتشار آگهی های نوبتی شروع میگردد. درخواست احاله کار به هیأت نظارت بر طبق این ماده فقط تا سه سال از تاریخ اجرای این قانون مجاز خواهد بود و رسیدگی هیأت نظارت نیز در صورتی جایز است که هیچیک از درخواستهای ثبت سهام مشاعی منتهی به ثبت در دفتر املاک نشده باشد و موضوع نیز مسبق بطرح و رسیدگی در مراجع قضائی نباشد.

۱۷- ماده ۱۴۷- در مورد املاکی که کلاً یا بعضاً بنحو مشاع درخواست ثبت شده و قبل از اجرای این قانون در قطعات مفروزی از آن بدون انتقال رسمی یا اجازه نامه رسمی از طرف عده ای احداث اعیانی شده است و از این حیث ادامه عملیات ثبتی مواجه با اشکال شده باشد موضوع در هیأت نظارت مطرح می شود در صورتیکه اختلافی بین متقاضیان ثبت یا قائم مقام قانونی آنان و متصرفین وجود داشته باشد طرفین را بمراجع قضائی هدایت میکند والا دستور قبول درخواست ثبت را از متصرف میدهد.

ارجاع کار به هیأت نظارت بر طبق این ماده فقط تا سه سال از تاریخ اجرای این قانون مجاز خواهد بود و رسیدگی هیأت نیز در صورتی جایز است که ملک منتهی به ثبت در دفتر املاک نشده باشد و موضوع نیز مسبق بطرح و رسیدگی در مراجع قضائی نباشد.

در هر صورت اگر موضوع در دادگاه مطرح شود، دادگاه با توجه بدلائل و اسناد طوفین هر چند سند عادی باشد بموضوع رسیدگی نموده و رأی مقتضی صادر خواهد کرد.

۱۸- ماده ۱۴۸- برای رفع اختلاف موجود فیما بین صاحبان اراضی واقع در محدوده شهرهای درود فریدن، شهرکرد، کرمان و افرادی که تا اول فروردین ماه سال ۱۳۵۰ در اراضی مزبور ساختمانهایی ایجاد نموده و متصرفند و صاحبان عرصه حاضر بتصدیق اعیانی آنان نیستند هیأتی مرکب از دو نفر از قضات حوزه قضائی همان محل «بتعیین وزیر دادگستری» و رئیس ثبت محل تشکیل میشود.

سروکار دارند (صحیح است) و تجدید سازمان ثبت اسناد که مورد توجه دولت قرار گرفته همزمان با این تسهیلاتی که از نظر قانونی برای این سازمان اجرائی فراهم خواهد شد بسیاری از مشکلات مردم این مملکت رافع خواهد کرد (صحیح است) که من بعنوان نماینده مجلس وظیفه دارم از حسن نیت و واقع بینی وزیر محترم دادگستری و حوصله و دقت نظر رئیس محترم و اعضای محترم کمیسیون دادگستری که با دقت و تکرار میکنم با حوصله و علاقمندی عجیبی این مسئله را بررسی کردند و به پیشنهادها و تقاضاهائی که شده بود رسیدگی کردند و يك لایحه ارزشمند و انقلابی از تصویب کمیسیون گذشت و جادارد که از همه کسانی که در تهیه و تصویب و بررسی و اصلاح این قانون زحمت کشیدند سپاسگزاری کنم (احسن است).

رئیس - آقای هنرمندی بفرمائید.

هنرمندی (معاون وزارت دادگستری) - با کسب اجازه از مقام ریاست و نمایندگان محترم بنده از کلیه خانمها و آقایان نمایندگان مجلس تشکر میکنم از کمک هائی که در اصلاح این قانون در کمیسیونها کردند ضمناً چند اشتباه چاپی است که عرض میکنم در ماده ۱۴۳ که می گوید در هرگاه مالکین سابق املاک موضوع ماده ۱۳۷ عرض کنم چون شماره مواد عوض شده یعنی این مواد الحاقی از ماده ۱۳۲ شروع شده بود اشتباه بود باید از شماره ۱۴۲ شروع بشود و این اصلاح شده در نتیجه در خود مواد که اشاره بشماره قبل میشده این شماره ها سر جای خودش باقیمانده بنده استدعا دارم این مواد اصلاح شود یعنی ماده ۱۳۷ بشود ۱۴۲ و باز هم در بند ب ماده ۱۴۵ اشاره شده به ماده ۱۳۹ که اینهم باید اصلاح بشود و ۱۴۴ نوشته بشود.

رئیس - اشتباهات چاپی اصلاح میشود نظر دیگری در کلیات آخر لایحه نیست؟ (اظهاری نشد) بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی می گیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

لایحه برای تصویب مجدد بمجلس سنا فرستاده میشود.

۹- تقدیم لایحه قانون بیمه های اجتماعی بوسیله آقای دکتر مجیدی وزیر کار و امور اجتماعی

رئیس - آقای دکتر مجیدی فرمایشی دارید بفرمائید.

دکتر مجیدی (وزیر کار و امور اجتماعی) - با کسب اجازه از مقام محترم ریاست و نمایندگان محترم در اجرای مقررات ماده الحاقی بقانون بیمه های اجتماعی مصوب بهمن ماه ۱۳۴۷ لایحه قانون مزبور را که مشتمل بر ۱۱۲ ماده و تبصره میباشد برای تصویب تقدیم مینماید. (احسن است - احسن است).

ضمناً از فرصت استفاده کرده این لایحه را که باتوجه به تجربیات چندین ساله بیمه های اجتماعی تهیه شده است و سعی شده است با توجه بحجم مسئولیتی که در دوران برنامه پنجم بمعهد این سازمان نهاده شده یعنی تعداد بیمه شدگان باید یک میلیون و چهارصد هزار نفر برسد (احسن است). و طبیعاً میبایست از نظر تشکیلات و مقررات وضعی برای سازمان بیمه های اجتماعی فراهم شود که بتواند واقعاً این حجم کار را براحتی قبول بکند و بعهده بگیرد و بیمه شدگان را از هر حیث و زوایا راضی تر نگهدارد (احسن است) البته در قانون قبلی ابهاماتی بوده از نظر روابط

بین سازمان بیمه های اجتماعی و کارگران که در این قانون رفع شده در جهت تأمین درمان برای کارگران باز نشده که امروز از خدمات درمانی بهره مند نمیشاند یک قدم اصلاحی بلندی برداشته شده و درمان برای بازنشستگان کارگر تعمیر داده شده (آفرین) همچنین از نظر شکل تشکیلاتی باتوجه باینکه حجم مسئولیت زیاد خواهد شد خدمات درمانی از بیمه های اجتماعی مجزا شده و باین ترتیب دستگاه بیمه های اجتماعی میتواند بهتر بخدمات خودش ادامه بدهد و دستگاه درمانی بیمه های اجتماعی نیز بهتر و بامسئولیت روشن تری میتواند خدمات خودش را توسعه بدهد البته انتظارات طبقه کارگر همیشه بایستی در جهت وضع بهتر رفاه بیشتر و مزایای بیشتر باشد (احسن است) برای سازمان بیمه های اجتماعی که امکانات معینی دارد و بر اساس عرضه خدمات بهتر محدود میشود به امکاناتی که در اختیار

دارد لذا بیا توجه باین امکانات حداکثر تلاش شده که این لایحه بصورت مترقی ترین شکل ممکن عرضه شود (احسن است) البته در بحث هائی که در کمیسیونها خواهد شد ارشاد و راهنمایی نمایندگان محترم برای مابسیار ذیقیت خواهد بود و در صورتی که لازم باشد در مواد تجدید نظر خواهد شد و با کمال صمیمیت باصلاحات نمایندگان محترم توجه خواهیم کرد (احسن است - احسن است).

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع می شود.

۱۰- اعلام وصول و قرائت سه نامه مربوط به سه لایحه قانونی از مجلس سنا

رئیس - لوابی از مجلس سنا رسیده است برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۱۰ (کشور) در قبال لایحه شماره ۱۷۲۷۸ مورخ ۱۳۵۱/۳/۲۴ دولت راجع باصلاح ماده ۳ قانون اجرای برنامه نوسازی عباس آباد در جلسه روز دوشنبه ۱۳ آذر ماه ۱۳۵۱ مطرح گردید و بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون فوق جهت تصویب آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۱۰ (خارج) در قبال لایحه شماره ۱۲۴۸۸ مورخ ۱۳۵۱/۱/۲۶ دولت راجع بموافقت نامه همکاری برای استفاده صلح جو یانه از انرژی اتمی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کانادا در جلسه روز دوشنبه ۱۳ آذر ماه ۱۳۵۱ مطرح گردید و بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون مزبور جهت تصویب آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - لایحه به کمیسیونهای مربوط ارجاع می شود.

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۸ (آبادانی و مسکن) در قبال لایحه شماره ۴۸۵۲ مورخ ۱۳۵۱/۳/۸ دولت راجع باصلاح قانون واگذاری اراضی و ابنیه دولتی بمؤسسات خیریه و درمانی مصوب اسفند ۱۳۴۳ در جلسه روز دوشنبه ۱۳ آذر ماه ۱۳۵۱ مطرح گردید و بتصویب مجلس سنا رسید.

اینک لایحه قانون مزبور جهت تصویب آن مجلس محترم بضمیمه ایفاد میگردد.

رئیس مجلس سنا - جعفر شریف امامی

رئیس - لایحه به کمیسیون های مربوط ارجاع میشود.

۱۱- اعلام وصول و قرائت دو نامه رسیده از دولت در اجرای قانون نحوه خرید ماشین آلات

رئیس - نامه هائی از دولت رسیده است برای اطلاع نمایندگان قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ریاست مجلس شورای ملی

باستناد ماده ششم قانون برنامه عمرانی چهارم و کشور مصوب ۲۷ اسفندماه ۱۳۴۶ و بارعایت ماده واحده قانون نحوه خرید ماشین آلات و سایر لوازم برای اجرای طرحهای مصوب برنامه های عمرانی کشور مصوب ۲۴ خرداد ماه ۱۳۴۵، موافقتنامه ای بمبلغ چهل و سه میلیون و دو بیست و بیست و چهار هزار و چهارصد و ده (۴۳۲۲۴۴۱۰) دلار آمریکائی بمنظور تأمین قسمتی از هزینه ارزی طرح توسعه پالایشگاه تهران مورد نیاز شرکت ملی نفت ایران در تاریخ ۱۵ نوامبر ۱۹۷۲ بابانک صادرات واردات آمریکا و بانک کمیکال نیویورک آمریکا منعقد گردیده است. اعتبار مذکور در بیست (۲۰) قسط متساوی و متوالی ششماهه بازپرداخت میگردد و نرخ بهره بانک صادرات و واردات آمریکا شش (۶) درصد در سال و نرخ بهره بانک کمیکال نیویورک سه چهارم یک درصد

علاوه بر نرخ پایه بانک مزبور میباشد. این گزارش در اجرای تبصره (۲) ماده واحده فوق تقدیم میگردد.

امیرعباس هویدا

ریاست مجلس شورای ملی

باستناد ماده ششم قانون برنامه عمرانی چهارم کشور مصوب ۲۷ اسفندماه ۱۳۴۶ و بارعایت ماده واحده «قانون نحوه خرید ماشین آلات و سایر لوازم برای اجرای طرحهای مصوب برنامه های عمرانی کشور» مصوب ۲۴ خردادماه ۱۳۴۵ موافقت نامه ای بمنظور تأمین قسمتی از هزینه قرارداد مربوط بطرح توسعه پالایشگاه تهران در تاریخ ۱۳ آبان ماه ۱۳۵۱ با سندیکائی از بانکها بعملیت مؤسسه منیو فکچرزها نوور لمیتد منعقد گردیده است. اعتبار موضوع موافقت نامه فوق بالغ بر چهل و پنج میلیون (۴۵۰۰۰۰۰۰) دلار آمریکائی است که در یازده (۱۱) قسط متساوی بازپرداخت خواهد شد و به مانده اقساط بازپرداخت نشده بهره ای از قرار هفت هشتم درصد بیش از نرخى که برای سپرده های دلاری به بانکهای لندن عرضه میشود تعلق خواهد گرفت و سررسید اولین

قسط اصل آخر ژانویه ۱۹۷۶ میباشد. این گزارش در اجرای تبصره ۲ ماده واحده فوق الذکر تقدیم میگردد.
امیرعباس هویدا

۱۲ - تقدیم لایحه اصلاح قانون مربوط به ارتقاء درجه سرجوخه های ارتش به گروهبان سومی بوسیله آقای قوام صدری وزیر مشاور

رئیس - آقای قوام صدری فرمایشی دارید بفرمائید.

قوام صدری (وزیر مشاور) - با اجازه مقام محترم ریاست لایحه ای است مربوط به ترمیم و تأمین حقوق سرجوخگان کادر ثابت ارتش که تقدیم و تقاضای ارجاع بکمیسیونهای مربوط را دارم.

رئیس - لایحه بکمیسیونهای مربوط ارجاع می شود.

۱۳ - ختم جلسه

رئیس - با اجازه خانمها و آقایان جلسه امروز را ختم میکنیم تاریخ دستور جلسه آینده بعداً با اطلاع همکاران محترم خواهد رسید.

(ساعت ده و سی و پنج دقیقه صبح جلسه ختم گردید).

رئیس مجلس شورای ملی - عبدالله ریاضی